

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»**

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ НАУК І СОЦІАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

освітній рівень – бакалавр

на тему: **«ВИСВІТЛЕННЯ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ В
ПРОВІДНИХ МЕДІА США ТА КИТАЮ У 2025 РОЦІ»**

Виконала:

студентка 4 року навчання
спеціальності 291 «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»

Невмержицька Юлія Олександрівна

Керівник

Соловей Галина Сергіївна
кандидат філософських наук
доцент кафедри міжнародних відносин

КИЇВ 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕДІЙНОГО ВИСВІТЛЕННЯ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ В МЕДІА США ТА КИТАЮ	7
1.1. Конструктивізм як інструмент для розуміння впливу ідентичностей та інтересів США та Китаю на медійне висвітлення війни	7
1.2. Огляд досліджень висвітлення війни проти України у медіа США та Китаю	10
1.3. Комбінований підхід до аналізу медійного висвітлення війни Росії проти України	16
<i>1.3.1. Кількісний і якісний контент-аналіз медіа США та Китаю в контексті війни Росії проти України</i>	17
<i>1.3.2. Фреймінг-аналіз медіа США та Китаю в контексті війни Росії проти України</i>	20
<i>1.3.3. Дискурс як механізм створення значень війни: між текстом та контекстом</i>	22
1.4. Опис збору та аналізу даних для дослідження медійного висвітлення війни Росії проти України в американських та китайських ЗМІ.....	25
РОЗДІЛ 2. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ США ТА КИТАЮ	28
2.1. Інформаційне середовище США і Китаю та висвітлення війни.....	28
2.2. Зовнішньополітичні інтереси США і Китаю у контексті медійного висвітлення війни.....	31

РОЗДІЛ 3. МЕДІЙНІ ПІДХОДИ США ТА КИТАЮ ДО ВИСВІТЛЕННЯ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ	38
3.1. Основні тенденції у висвітленні війни в американських медіа: приклад Fox News і CNN.....	38
3.1.1. Тенденції у висвітленні війни у Fox News	38
3.1.2. Тенденції у висвітленні війни в CNN.....	42
3.2. Основні тенденції висвітлення війни Росії проти України у Xinhua News	46
3.3. Порівняння медійних стратегій США та Китаю у контексті війни Росії проти України	49
ВИСНОВКИ	53
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	56
АНОТАЦІЯ	62

ВСТУП

Загострення війни між Росією та Україною у 2022 році істотно трансформувало архітектуру глобальної безпеки, привернувши пильну увагу міжнародної спільноти, зокрема провідних геополітичних акторів — Сполучених Штатів Америки та Китайської Народної Республіки. Водночас інформаційний вимір конфлікту набуває особливого значення в умовах гібридних загроз і дедалі більшої ролі медіа у формуванні суспільного сприйняття та політичного порядку денного.

США і Китай, маючи відмінні політичні режими та інформаційні політики, демонструють контрастні підходи до висвітлення міжнародних подій. Їхні стратегічні інтереси, а також специфіка національного інформаційного середовища значною мірою формують характер і зміст медійних наративів щодо війни проти України. Відтак, аналіз способів репрезентації війни у медіапросторі обох держав є ключовим для глибшого розуміння формування інформаційного наративу щодо війни проти України.

Метою кваліфікаційної роботи є з'ясувати, як провідні медіа США та Китаю висвітлюють події війни Росії проти України.

Дослідницьке питання: як відрізняється висвітлення війни Росії проти України в провідних медіа США і Китаю у 2025 році, і як ці відмінності відображають національні інтереси кожної з держав?

Об'єктом дослідження є висвітлення війни Росії проти України у міжнародних медіа.

Предмет дослідження — медійні підходи США і Китаю до висвітлення війни.

Теоретичною рамкою дослідження є конструктивізм — підхід, який дозволяє проаналізувати взаємозв'язок між ідентичностями, національними інтересами та інформаційною політикою США та Китаю.

Методи дослідження включають контент-аналіз, фреймінг-аналіз та елементи дискурс-аналізу, які дозволяють систематизовано вивчати тексти за допомогою різних інструментів аналізу.

Завдання дослідження: 1) обґрунтувати теоретичні та методологічні рамки дослідження; 2) визначити вплив інформаційного середовища та національних інтересів США та Китаю на медійну стратегію висвітлення війни; 3) виокремити тенденції, які використовуються у медіа США та Китаю; 4) порівняти медійну стратегію США та Китаю, виявити спільні та відмінні риси в підходах двох країн до висвітлення війни.

Попередні дослідження висвітлення війни проти України в медіа США та Китаю здебільшого зосереджувалися на застосуванні одного або кількох методологічних підходів. Значна частина авторів використовувала фреймінг-аналіз. Так, Цзяї Лін (2022) класифікувала матеріали за основними фреймами (мораль, відповідальність, економіка тощо) та виокремлювала технічні, риторичні й аргументаційні засоби. Фреймінг-аналіз у межах Бучанського інциденту застосувала і Сіньюе Ван (2022). У роботі Акінбоаде, Хеске і Молобі (2023) виокремлено такі фрейми, як конфлікт, людський інтерес, економіка, відповідальність. Інша група досліджень поєднувала фреймінг із аналізом тональності. Александр Хіксон (2022) використав кількісний контент-аналіз для оцінки частоти згадок про війну, фреймінг-аналіз для тематичної класифікації, а також програму Magellan OpenText для визначення тональності. Аналіз тональності заголовків здійснив і Квас-Фолі Квей (2022), використовуючи програму MeaningCloud. Окремі дослідження базувалися на комп'ютеризованих методах. Наприклад, Хайзен і Ван ден Булк (2024) розробили кодову таблицю з 12 тематичних категорій для аналізу американських медіа. Вентін

Сун (2022) застосував структурне тематичне моделювання (STM) для дослідження китайських медіа на платформі Weibo.

Наукова новизна цього дослідження полягає в комплексному методологічному підході: поєднанні фреймінг-аналізу, аналізу тональності та контент-аналізу з урахуванням змін, зумовлених актуальним політичним контекстом 2025 року. Робота зосереджується на новому етапі розвитку інформаційного ландшафту, пов'язаному зі зміною адміністрації у США — чиннику, що суттєво трансформувало зовнішньополітичні пріоритети та вплинуло на медійні наративи щодо війни проти України.

У першому розділі буде обґрунтовано теоретичні та методологічні рамки дослідження. У другому — буде проаналізовано взаємозв'язок між національними інтересами та інформаційною політикою США і Китаю. У третьому розділі буде представлено результати аналізу медійних підходів обох держав до висвітлення війни Росії проти України, а також буде здійснено їх порівняння.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕДІЙНОГО ВИСВІТЛЕННЯ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ В МЕДІА США ТА КИТАЮ

1.1. Конструктивізм як інструмент для розуміння впливу ідентичностей та інтересів США та Китаю на медійне висвітлення війни

Конструктивізм як напрямок у міжнародних відносинах виник із прагнення пояснити, як соціальні уявлення створюють реальність. Вважається, що Ніколас Онуф першим використав термін «конструктивізм» для відображення соціального конструювання ідентичностей та інтересів.

За Онуфом (2015), конструктивізм базується на ідеї, що люди є соціальними істотами, а їхні взаємовідносини формують як самих людей, так і світ, у якому вони живуть. Соціальні правила, які визначають, як слід поводитися в певних ситуаціях, відіграють ключову роль у взаємному конструюванні людей і суспільства (с. 59).

Онуф у своїй роботі використовує термін «агенти», маючи на увазі людей та інші соціальні конструкції, які взаємодіють зі структурою завдяки соціальним правилам, які й визначають їхню агентність (с. 60). Водночас агенти та правила взаємно конструюють одне одного: правила створюють агентів, а агенти підтримують існування правил через повторення і прийняття їх як норми (с. 64). Зрештою, правила формують інституції, а ті, у свою чергу, структурують суспільства. Наприклад, баланс сил є простою інституцією, яка визначає поведінку держав через норми взаємного стримування та рівноваги, через створення альянсів і обмеження територіальних загарбань (с. 70).

Провідним дослідником теорії конструктивізму в галузі міжнародних відносин вважається Александер Вендт (1992). Згідно з ним, перший принцип конструктивізму

полягає в тому, що актори діють відповідно до інших акторів, спираючись на значення, яке вони мають для них. Держави проявляють різну поведінку до своїх ворогів і союзників: вороги сприймаються як загроза, тоді як союзники – ні (с. 396-397). Другий принцип полягає у тому, що визначення організації та характеру дій виникає у процесі взаємодії між різними акторами (с. 403).

Важливим є визначення ключових понять, що лежать в основі конструктивізму. Зокрема, *ідентичності* — це рольові уявлення та очікування щодо себе. Держави можуть мати різні ідентичності, такі як суверенна держава, лідер вільного світу, імперська сила та інші. Кожна з цих ідентичностей є соціальним визначенням актора, що базується на теоріях, яких актори колективно дотримуються щодо себе та один одного, формуючи структуру соціального світу (Wendt, 1992, с. 397-398). Ці ідентичності слугують основою для формування *інтересів*. Актори не мають заздалегідь визначених інтересів, які існували би незалежно від контексту. Натомість вони визначають свої інтереси в процесі оцінки конкретних ситуацій (Wendt, 1992, с. 398). Відносно стійкою структурою ідентичностей та інтересів виступає *інститут*. Інститути виникають внаслідок активної участі акторів у формуванні колективних знань та з уявлень акторів про реальність. Процес інституціоналізації передбачає взаємодію між колективними знаннями, внаслідок якої актори приймають нові ідентичності та інтереси (Wendt, 1992, с. 399).

Неможливо оминати значний внесок Еммануеля Адлера (1997) у розвиток теорії конструктивізму. Він стверджує, що конструктивізм є теорією, яка пояснює взаємодію людських дій з матеріальним світом через призму його інтерпретації (с. 322). Він виділяє два аспекти таких інтерпретацій: нормативний, який визначає «правильну» поведінку в суспільстві на основі норм, та епістемологічний, що стосується способів осмислення світу, зумовлених культурними, соціальними та історичними уявленнями про реальність.

За Адлером, конструктивізм базується на концепції *Verstehen* (розуміння), яку він визначає як сукупність колективних інтерпретацій, практик та інституцій, що формують соціальну реальність (с. 326). Ці інтерсуб'єктивні знання — поняття, яке Адлер використовує для позначення спільного колективного розуміння, — постійно відтворюються учасниками спільноти й визначають межі між тим, що вважається реальним чи нереальним. Таким чином, інтерсуб'єктивні значення не зводяться лише до сукупності індивідуальних переконань, а існують як колективне знання, вкорінене в соціальних практиках (с. 327). Однак концепція інтерсуб'єктивності не передбачає існування колективного розуму, а визнає, що індивідуальні наміри формуються під впливом спільних колективних уявлень.

Конструктивістський погляд щодо ідентичностей та інтересів держав, які не є заздалегідь визначеними, ставить під сумнів реалістичний підхід, що передбачає, що держави діють у власних інтересах в умовах анархії міжнародної системи (Wendt, 1992, с. 402). Натомість ідентичності та інтереси акторів не є природними чи незмінними, а створюються під впливом соціального та культурного середовища.

У цьому контексті Барнетт (2005) виділяє ідею денатуралізації — підходу, що дозволяє поставити під сумнів речі, які часто сприймаються як природні й очевидні (с. 259). Реальність, за його словами, не є об'єктивною даністю, а формується через історично та культурно обумовлене знання. Це включає концепцію «соціальних фактів» — явищ, існування яких залежить від людської згоди (наприклад, гроші, суверенітет чи права людини). Незважаючи на їхню залежність від людських домовленостей, ці факти сприймаються як об'єктивна реальність.

Особливу увагу Барнетт приділяє питанню влади. На відміну від традиційного розуміння влади як примусу, конструктивісти розглядають її як здатність впливати на смисли, формувати ідентичності й визначати інтереси (с. 260).

Конструктивізм у цьому дослідженні виступає інструментом для аналізу того, як національні ідентичності та інтереси США і Китаю визначають специфіку медійного висвітлення російсько-української війни. Ідентичність США як лідера ліберального порядку визначає фокус на засудженні російської агресії та підтримці України як жертви цієї агресії, що знову-таки зміцнює міжнародний образ США як гаранта демократії. На противагу цьому, Китай свідомо уникає риторики, яка могла б прямо назвати Росію агресором, аби легітимізувати агресію та просувати альтернативний світовий порядок на противагу західному домінуванню.

Завдяки конструктивізму можна простежити, як створювані медіа-нарративи не лише інтерпретують події, а й конструюють міжнародну реальність у спосіб, що відповідає політичним цілям обох країн. Концепція соціальних фактів, розроблена Барнеттом, пояснює, як суб'єктивні події набувають об'єктивного значення в медійному просторі. Коли медіа зосереджуються, наприклад, на воєнних злочинах або мирних ініціативах, вони не просто відображають реальність, а створюють її. Так війна починає сприйматися через чітко визначену призму, зумовлену їхнім вибором акцентів.

Таким чином, конструктивізм відкриває можливості для глибшого аналізу взаємозв'язку між ідентичностями, інтересами та інформаційною політикою США і Китаю. Це дозволяє виявити, як уявлення обох країн взаємодіють із матеріальною реальністю війни, сприяючи формуванню відповідних колективних уявлень.

1.2. Огляд досліджень висвітлення війни проти України у медіа США та Китаю

За останні три роки дослідники приділили значну увагу порівнянню підходів американських і китайських медіа до висвітлення війни Росії проти України. Хоча дослідники зосереджувалися на різних аспектах, загалом, результати свідчать про

існування стійких тенденцій у відмінностях висвітлення. У цьому дослідженні використано напрацювання попередніх робіт як фундамент для розробки критеріїв аналізу.

Зокрема, Цзяї Лін (2022) в своєму дослідженні порівнювала висвітлення війни між американською ліберальною пресою Los Angeles Times та китайською партійною пресою China Daily. Для цього вона використовувала методологію фреймінг-аналізу. Спочатку дослідниця визначила основний фрейм (core frame), який відповідав одній із семи основних тем: відповідальність, конфлікт, економіка, людський інтерес, мораль, фактичність або лідерство. Далі вона виявила засоби фреймінгу (framing devices), поділені на дві частини: технічні засоби (заголовки, цитати, заключний абзац) та риторичні й граматичні засоби. І встановила засоби аргументації (reasoning devices), які включали визначення проблеми, причини, рішення, відповідальність за рішення та моральну основу.

Лін виявила, що в медійному корпусі Los Angeles Times переважали два фрейми: гуманітарний фрейм (співчуття жертвам гуманітарних криз через зображення страждань і злиднів невинних людей) та економічний фрейм (економічні втрати, спричинені війною, а також підготовка чи плани щодо відшкодування цих втрат). У статтях Los Angeles Times Росія була названа відповідальною за війну, а врегулювання покладалося на Росію, Україну, НАТО, США, ЄС та інших союзників.

Натомість у China Daily було виявлено фрейм лідерства (висвітлення промов та подій за участі лідерів країн чи інституцій) та фрейм відповідальності (де акцент робився на відповідальності організацій у наданні допомоги біженцям). У China Daily основна відповідальність покладалася на розширення НАТО, а врегулювання війни було пов'язане з відповідальністю ООН, України, Росії, США та ЄС.

Александр Хіксон (2022) провів схоже дослідження, де аналізував два американських онлайн-видання — The Wall Street Journal та The New York Times, а також два англомовні китайські медіа — People's Daily і China Daily. Перший рівень

дослідження — кількісний аналіз, який оцінював частоту згадок війни в Україні. Другий рівень (фреймінг) — аналіз тем через конкретні фрейми: економічні, моральні, політичні, безпекові, культурні тощо. Хіксон також досліджував тональність матеріалів, використовуючи програму Magellan OpenText для визначення, чи є тон статей позитивним, негативним або нейтральним.

Хіксон виявив значні розбіжності. Американські медіа приділяли більше уваги війні (42%), порівняно з 25% у китайських медіа. У США конфлікт висвітлювали через призму військових дій та руйнувань, акцентуючи на людських стражданнях, злочинах Росії та руйнуванні цивільної інфраструктури. У той час китайські медіа знижували акцент на цих аспектах, натомість більше уваги приділяли мирним переговорам і ролі Китаю як потенційного посередника. Американські медіа мали переважно негативну тональність, висвітлюючи війну через смерті та руйнування. Китайські медіа, навпаки, мали збалансоване висвітлення, з приблизно рівною кількістю позитивних, негативних та нейтральних статей.

У іншому дослідженні висвітлення війни було порівняно між американською *New York Post*, китайською *Global Times* і південноафриканською *Citizen* (Oludele Akinloye Akinboade, Yunus Heske, Victor Sannyboy Molobi, 2023). Дослідники використовували метод кількісного аналізу, досліджуючи ключові медіафрейми, такі як: конфлікт, вплив на людей, економічні наслідки, приписування відповідальності, джерела інформації та тональність.

Згідно з висновками, *New York Post* приділила значно більше уваги стражданням цивільного населення (60% контенту), в той час як китайська *Global Times* майже не висвітлювала цей аспект протягом першого тижня війни. У другий тиждень частка *Global Times* у висвітленні економічних наслідків значно зросла (з 22% до 72%), що відображало занепокоєння Китаю через зростання цін на енергоносії та сільськогосподарську продукцію. *New York Post* виділила на економічні наслідки 78% свого контенту, тоді як *Global Times* — лише 22%. Протягом другого тижня

частка цих новин зросла до 58%. New York Post поклала відповідальність за війну на Росію, тоді як Global Times приписувала відповідальність НАТО через його розширення. New York Post вживала терміни «війна» та «вторгнення», тоді як Global Times називала війну «кризою». New York Post які свої джерела використовувала американських дипломатів та військових експертів, а Global Times покладалася на китайських військових експертів і російські джерела (зокрема Sputnik).

Кває-Фолі Квей (2022) дослідив формування новин про війну між Росією та Україною в онлайн-медіа в Україні, Росії, США та Китаї. Це дослідження було зосереджене не на повних новинних статтях, а на заголовках новин. Дослідження враховувало кілька ключових індикаторів, зокрема: акцент на ключових темах, настрої, обсяг медійного висвітлення та використані терміни. Для аналізу настроїв (sentiment analysis) Квей застосовував програму MeaningCloud, яка класифікувала полярність тексту від дуже негативного до дуже позитивного.

За результатами, американські онлайн-медіа приділяли значно більше уваги жертвам і гуманітарним наслідкам конфлікту, ніж китайські ЗМІ. Китайські медіа більше зосереджувалися на ролі Заходу у війні. Американські ЗМІ висвітлювали війну майже так само часто, як українські медіа. Обсяг висвітлення в китайських медіа був значно нижчим. Американські новини часто використовували слово «вторгнення» для опису російських дій. Китайські медіа також використовували це слово, але частіше фразу «спеціальна військова операція».

Найбільший відсоток негативних настроїв у заголовках новин був виявлений на українських сайтах, за ними йшли американські ЗМІ (42.38%). У заголовках китайських новин було виявлено найбільше позитивних настроїв (34.08%). Негативні заголовки в американських новинах переважно стосувалися Росії, тоді як негативні заголовки в китайських ЗМІ зосереджувалися на Заході. Позитивні заголовки в США стосувалися успіхів української армії та допомоги Заходу, тоді як у китайських медіа

позитивні заголовки стосувалися Росії та її дій в Україні, а також міжнародних зусиль щодо деескалації конфлікту.

Ще одне дослідження порівнювало фреймінг в медіа США та Китаю на основі Бучанського інциденту (Xinyue Wang, 2022). Основним джерелом даних стали репортажі з New York Times та Xinhua News Agency.

За результатами дослідження, американські медіа приділяли більше уваги жертвам і гуманітарним наслідкам Бучанського інциденту. Китайські медіа, навпаки, зосереджувалися на причинах та наслідках інциденту, а також на загальному стані справ. Американські медіа використовували терміни, такі як «вбивство», «геноцид» і «злочини проти людяності». Китайські медіа описували інцидент як «цивільні смерті в Бучі» і використовували терміни на кшталт «спекуляція» щодо звинувачень з боку США і підкреслювали відмову Росії від цих звинувачень. Американські медіа поклалися на первинні джерела, використовуючи візуальні докази та переконливі зображення. Китайські медіа обмежено використовували цитати з зовнішніх джерел.

Дослідження Аарона Хайзена і Хільде Ван ден Булк (2024) зосереджувалося суто на американських медіа: CNN (лівоцентричні) і Fox News (правоцентричні). Хайзен і Ван ден Булк використовували метод контент-аналізу. Вони розробили кодову таблицю, що дозволила класифікувати новинні матеріали за різними темами, такими як: поле битви, безпека, мирні угоди, санкції, обґрунтування війни, політика США, ООН, НАТО та ЄС, цивільні особи та біженці, ядерна загроза, дезінформація.

Дослідники виявили, що медіа в США в основному використовували декілька ключових фреймів для висвітлення війни між Росією та Україною. Основний фрейм полягав у представленні вторгнення Росії в Україну як «несправедливого, неспровокованого і заздалегідь спланованого». Це підкреслювалося через субфрейм, що звинувачення за війну покладалося безпосередньо на Путіна, що створювало образ

його особистої відповідальності і підкреслювало його як «нездорового» і «незбалансованого» лідера, що нагадує образ диктатора Йосипа Сталіна.

Фрейм «Америка — захисник вільного світу» виправдовував участь США у війні та підтримку України, позиціонуючи Америку як країну, що захищає демократію і протистоїть російській агресії. Субфрейм наголошував на тому, що Росія і Путін порушують міжнародні норми та заважають дипломатії.

Хайзен і Ван ден Булк також виявили, що в медіа були присутні контрфрейми. Один з контрфреймів піддавав сумніву ефективність санкцій, стверджуючи, що вони занадто слабкі або повільні. Інший контрфрейм підкреслював, що санкції можуть зашкодити не елітам, а звичайним росіянам або навіть вплинути на західну економіку, перш за все в енергетичному секторі. Особливо на Fox News питання про санкції часто пов'язували з енергетичною політикою Байдена, стверджуючи, що його дії шкодять більше Америці, ніж Росії.

Вентін Сун (2022) натомість досліджував суто китайські джерела, а саме: як державні та приватні медіа на китайській платформі Weibo використовували стратегічний фреймінг для висвітлення війни між Росією та Україною. Сун використовував структурне тематичне моделювання (STM), яке є моделлю для вивчення змін у пропорціях або змісті тем на основі метаінформації документів.

За результатами дослідження, приватні медіа зосереджувалися на економічних наслідках війни, зокрема на торгівлі природними ресурсами між Україною та Росією, економічній ситуації Росії, ролі США у війні та вигодах, які отримують американські військові підприємства. Державні медіа більше акцентували увагу на військових аспектах, таких як зброя, військові дії, кількість жертв, а також на дипломатичних реакціях Китаю та інших зацікавлених сторін.

Більшість з цих дослідників, як-от Квей, Ванг, Хіксон, Сун і Хайзен та Ван ден Булк, дійшли висновку, що геополітичні інтереси країн відіграли вирішальну роль у

висвітленні війни між Україною та Росією. Лін підкреслила, що хоча медіа обох країн підпорядковуються певному урядовому контролю, вплив політичної ідеології набагато сильніше позначається на китайських медіа.

У результаті огляду літератури було з'ясовано, що дослідження висвітлення війни в Україні в медіа США та Китаю використовують різноманітні методи аналізу. Більшість дослідників, зокрема Лін, застосували фреймінг-аналіз, але попередньо визначили різні фрейми. Хіксон, а також Акінбоаде, Хеске і Молобі поєднували цей метод із кількісним аналізом, що дозволило отримати не лише якісні, а й числові та відсоткові показники. Натомість Хайзен і Ван ден Булк використовували контент-аналіз, розробивши кодову таблицю для класифікації даних за темами.

Попри різноманіття підходів, дослідження виявили кілька спільних тенденцій. Американські медіа значно більше згадували питання війни проти України, з акцентом на гуманітарні наслідки та людські страждання, тоді як китайські медіа більше уваги приділяли мирним переговорам і відповідальності Заходу. Американські ЗМІ здебільшого засуджували Росію, тоді як китайські покладали провину на розширення НАТО. Щодо тональності, то американські медіа в основному висвітлювали події з негативним забарвленням, в той час як китайські новини демонстрували більшу кількість позитивних статей. Американські медіа часто називали події «війною» або «вторгненням», тоді як китайські — «кризою» чи «спеціальною військовою операцією».

1.3. Комбінований підхід до аналізу медійного висвітлення війни Росії проти України

Попередні дослідження висвітлення війни в Україні у медіа США та Китаю демонструють значну варіативність підходів до аналізу. Попри важливість отриманих результатів, більшість досліджень має свої обмеження. Наприклад, аналіз виключно

заголовків статей, як це зробив Квей, чи зосередження лише на окремих фреймах, чи використання виключно якісного або лише кількісного аналізу обмежує глибину розуміння медійного висвітлення. Для більш комплексного підходу у цьому дослідженні використаний комбінований підхід, що включатиме контент-, фреймінг- і дискурс-аналіз. Така методологія дозволяє ретельно досліджувати не лише зміст статей, а і ширший контекст.

1.3.1. Кількісний і якісний контент-аналіз медіа США та Китаю в контексті війни Росії проти України

Першим кроком полягає у докладному аналізі контенту для виявлення кількісних тенденцій у висвітленні війни, зокрема частоти появи визначених у дослідженні індикаторів, та якісних характеристик, таких як рівень уваги до окремих аспектів війни й тональність статей. Такий аналіз дозволить виявити домінуючі наративи й акценти в медійному контенті. Різні дослідники по-різному інтерпретували цей метод, і з часом його розуміння ставало дедалі більш глибоким.

Згідно зі Стоуном, Данфі, Смітом і Огілві (1966), контент-аналіз є «будь-якою дослідницькою технікою, яка дозволяє зробити висновки через систематичне та об'єктивне визначення певних характеристик у тексті» (с. 5). Схоже Вебер (1990) визначає контент-аналіз як метод дослідження, що використовує набір процедур для досягнення дійсних висновків з тексту (с. 9).

У свою чергу, Карні (1971) пропонує більш розширене визначення контент-аналізу, яке охоплює не лише тексти, але й різні форми комунікації, такі як твори, картини, фільми та музику. Для Карні контент-аналіз є технікою загального призначення, що дозволяє отримати обґрунтовані висновки з аналізу будь-якої форми комунікації, а не тільки текстових матеріалів (с. 52).

На кількісному аспекті на поліг Берелсон (1952), який описав контент-аналіз як «техніку дослідження для об'єктивного, систематичного та кількісного опису явного змісту спілкування» (с. 18). Далі Бергер (1998) розглядає контент-аналіз як техніку, що зосереджується на кількісному вимірюванні певних характеристик у вибірці масової форми культури (с. 23). Ріффе, Лейсі та Фіко (1998) додають до цього визначення, що контент-аналіз включає «дослідження символів комунікації, яким присвоєно числові значення», а також використання статистичних методів для аналізу зв'язків комунікації (с. 20). Не можна залишити без уваги підхід, запропонований Ноєндорфом (2002), який визначає контент-аналіз як підсумковий, кількісний аналіз повідомлень, що спирається на наукові методи, зокрема надійність, валідність та перевірку гіпотез, і не обмежується типами змінних або контекстом (с. 10).

Кріппендорф вказує на обмеження, які виникають через надмірне фокусування на кількісному вимірюванні змісту без урахування того, що розуміння контенту може відрізнятися у кожної сторони в процесі інтерпретації. Кріппендорф підкреслює необхідність розширеного підходу і пропонує таке визначення: «Контент-аналіз — це дослідницька техніка для створення відтворюваних і дійсних висновків на основі текстів (або іншого значущого матеріалу) щодо контексту їхнього використання» (с. 18).

Кріппендорф визначає компоненти контент-аналізу (с. 83-85). Спершу відбувається систематичне виділення одиниць аналізу з текстів. Потім формується вибірка для обмеження спостереження лише до підмножини об'єктів, яка є статистично або концептуально представницькою. Наступний етап – кодування, де текст перетворюють у форму, придатну для подальшого аналізу. Це виступає як міст між самими текстами та тим, як люди їх сприймають. Далі відбувається зменшення даних для ефективного представлення великих обсягів інформації. Після цього йде вихід за межі самої інформації в тексті. Останнім етапом є нарративування результатів – процес пояснення практичного значення висновків для аудиторії дослідження.

Натомість Ласвелл, Лернер та Пул визначили контент-аналіз як метод, який дозволяє досліджувати розподіл символів в певному просторі та часі (с. 34). Згідно з твердженнями цих дослідників, існує три основні заходи для аналізу символів: кількість, розподіл та помітність (с. 36). Кількість визначається через числове відображення випадків. Розподіл стосується аналізу того, де саме в часі чи просторі символи з'являються та поширюються. Помітність оцінюється через значимість чи видимість символів у певному контексті.

Ці заходи використовуються для аналізу трьох характеристик символів: увага, напрямок та інтенсивність. Увага вимірює рівень інтересу, який викликає символ у певному контексті, оцінюючи, скільки місця чи часу йому надається в даних. Напрямок визначає орієнтацію уваги на символ, зокрема, чи є вона позитивною, негативною або нейтральною. Інтенсивність вимірює силу уваги на символі: висока інтенсивність вказує на сильний фокус, а низька — на слабкий.

Для організації даних Ласвелл, Лернер та Пул пропонують три підходи: тенденція, коваріація та взаємодія (с. 36-41). Тенденція як найлегша форма аналізу передбачає відстеження змін поведінки символів у часі, що дозволяє з'ясувати, чи збільшується чи зменшується увага до певного символу протягом певного періоду. Тенденція визначається за увагою, напрямком та інтенсивністю. Коваріація аналізує взаємозв'язок між кількома тенденціями, щоб визначити, як вони змінюються по відношенню одна до одної. Вона може вимірюватися крізь час або простір. Взаємодія ж є найскладнішою формою аналізу, яка досліджує взаємозв'язок між символами та подіями, визначаючи, як зміни в символах корелюють з коливаннями подій у суспільстві. Цей підхід аналізує або від символу до події (як зміни у символах впливають на події), або від події до символу (як події можуть впливати на символи).

У цьому дослідженні буде використана техніка контент-аналізу, запропонована Ласвеллом, Лернером та Пулом. Цей підхід дозволяє проаналізувати кількість, розподіл та помітність одиниць аналізу. У рамках дослідження буде використано

найпростішу форму аналізу — тенденцію. Оскільки аналіз проводиться на обмеженій вибірці, зміни у часі не будуть враховані. Вибір саме цього підходу обґрунтований тим, що він дозволяє максимально широко охарактеризувати медіа-дані через різноманітні показники, як кількісні, так і якісні.

1.3.2. Фреймінг-аналіз медіа США та Китаю в контексті війни Росії проти України

Поняття фреймінгу не є новим, проте воно набуває особливого значення у дослідженнях медіа. У цьому дослідженні фреймінг-аналіз допоможе виявити, як американські та китайські медіа обирають і підкреслюють певні аспекти подій та приховують інші. Фреймінг є ключовим механізмом впливу на громадську думку, адже він формує контекст, через який інформація сприймається аудиторією. Існує кілька концептуальних підходів до визначення фрейму.

За Гоффманом (1974), фрейм — це спосіб, у який люди організовують своє сприйняття соціальних подій і своє суб'єктивне залучення до них (с. 11). Він наголошує, що фрейми слугують основними схемами інтерпретації, завдяки яким люди надають значення подіям, які в іншому випадку залишалися б незрозумілими або беззмістовними. Фрейми дозволяють «знаходити, сприймати, ідентифікувати та маркувати» інформацію (с. 21).

Гамсон та Модільяні (1989) визначають фрейм як центральну організаційну ідею, яка допомагає інтерпретувати події та надавати їм сенс (с. 3).

Ентман (1993) переконаний, що основна ідея фреймінгу полягає в тому, щоб вибірково *підкреслювати* певну інформацію, роблячи її більш *помітною*, завдяки повторенню або асоціації з культурно знайомими символами (с. 53). На думку дослідника, фрейми можуть допомогти інтерпретації подій через узгодженість з

існуючими схемами переконань аудиторії, або, навпаки, ускладнювати сприйняття, якщо ці фрейми не узгоджуються з переконаннями.

За Гітліном (2003), «медіафрейми — це постійні моделі пізнання, інтерпретації та представлення, виділення, акцентування та виключення, за допомогою яких обробники символів регулярно організують дискурс, вербальний чи візуальний» (с. 7).

Дем'янчук та Рошук (2024) у своєму дослідженні розглядають ефект фреймінгу на конкретному прикладі негативного висвітлення п'ятого Президента України Петра Порошенка. Вони визначають фреймінг як когнітивний феномен, який передбачає однобічне висвітлення подій, акцентуючи увагу на певних аспектах задля досягнення емоційного впливу. Він змінює сприйняття аудиторією через подання інформації у позитивному чи негативному ключі, не змінюючи її змісту, але викривлюючи форму, що впливає на інтерпретацію цієї інформації (с. 4-5). Так і виникає когнітивне упередження фреймінгу (с. 8).

Формування фреймів новин, як зазначають Дем'янчук та Рошук, залежить від кількох чинників. Перш за все, це ідеологія, цінності, установки та професійні норми, які впливають на журналістів під час висвітлення подій. Політична орієнтація медіа, що поширюють інформацію, є другим важливим чинником, а третім - вплив зовнішніх суб'єктів, таких як політичні лідери, еліти чи інші впливові особи (с. 7).

У політичному контексті фрейми є потужними інструментами формування громадської думки, оскільки дозволяють журналістам маніпулювати сприйняттям аудиторії через те, як подається інформація. Фрейми формують порядок денний другого рівня: вони не лише акцентують увагу на тому, про що думати, як у класичній теорії порядку денного, а й визначають, як саме варто думати (Дем'янчук та Рошук, 2024, с. 5). Це підкреслює ідеологічну функцію медіа, де фреймінг слугує не випадковим засобом створення альтернативного сприйняття, а системним

інструментом пропаганди, що формує контекст сприйняття в умовах сучасного інформаційного середовища.

У боротьбі за громадську підтримку політики змагаються не лише один з одним, але й з журналістами за контроль над фреймами, які домінують у медійному просторі. Фрейм у новинному матеріалі відображає політичну боротьбу за владу та вплив, демонструючи, чия позиція домінує і чиї інтереси отримують найбільше висвітлення (Entman, 1993, с. 55).

Фреймінг у новинному дискурсі має чотири ключові інструменти (Pan, Kosicki, 1993, с. 59-63): 1) синтаксичні структури - розташування слів або фраз у реченнях; 2) структури сценаріїв - новини подаються як історії з впізнаваною структурою, яка дає відчуття драматизму та динаміки; 3) тематичні структури - акцент робиться на певних питаннях або темах, а не на окремих подіях; 4) риторичні структури - це стилістичні засоби, такі як метафори, приклади, крилаті фрази та візуальні образи.

У межах цього дослідження фреймінг-аналіз є критично важливим, оскільки дозволяє проаналізувати, як провідні медіа США та Китаю створюють рамки для висвітлення війни в Україні. Через інструменти фреймінгу медіа цих країн вибірково підкреслюють певні аспекти реальності, роблячи їх більш помітними, або приховують інші, зважаючи на існуючі переконання аудиторії чи політичні інтереси кожної з країн. У ході дослідження будуть охоплені попередньо визначені фрейми на основі оглянутої літератури, такі як військовий, економічний, політичний та гуманітарний, і ті фрейми, які можуть бути виявлені в процесі аналізу.

1.3.3. Дискурс як механізм створення значень війни: між текстом та контекстом

Дискурс-аналіз дасть змогу вийти за межі тексту і дослідити, як медійний контент пов'язаний із ширшими соціальними та політичними контекстами. У центрі

уваги буде те, як дискурси про війну відображають національні інтереси кожної країни, які ідентичності держав та цінності суспільства вони формують і репрезентують, а також як взаємодія мови та політичного контексту впливає на формування дискурсів.

Теорія та методологія аналізу дискурсу, за Тьоном ван Дейком (1988), передбачає дослідження використання мови в текстах та розмовах, а не в ізольованих реченнях (с. 24). Аналіз дискурсу зосереджується на двох основних аспектах: текстових вимірах і контекстуальних вимірах (с. 25). Текстові виміри охоплюють рівні, такі як синтаксис і семантика. Синтаксис вивчає правила формування речень, а семантика — значення виразів і їх відношення до реального світу. Контекстуальні виміри включають когнітивні та соціокультурні фактори. Сюди входять аспекти, як-от рівень формальності чи неформальності, ролі учасників комунікації, соціальні норми та обмеження пам'яті.

Натомість Філіпс та Харді (2002) розглядають дискурс як складну систему взаємопов'язаних текстів та практик їх створення, поширення та сприйняття, що не лише відображають соціальну реальність, але й конструюють її (с. 3). Аналіз дискурсу вивчає взаємозв'язок між текстами, які розглядаються як матеріальні вияви дискурсу, дискурсами та соціальним контекстом. Згідно з Філіпс та Харді, дискурс-аналіз передбачає не лише збір та аналіз текстів, а й розуміння загальних припущень, на яких ґрунтується дослідження.

За Тейлор (2013), дослідження дискурсу аналізує, як мовні дані використовуються для вивчення соціальних явищ, та визначає мову не просто як засіб передачі інформації, а як форму комунікації, набір практик або вибір, який відображає соціальні значення, накопичені у суспільстві (с. 27). Тейлор підкреслює активний характер мови, яка не тільки передає знання, але й активно формує та змінює його. Зазначається, що мова має множинність значень, що можуть суперечити одне одному. Тейлор критикує ідею об'єктивності знання, наголошуючи на ключовій ролі мови у

формуванні смислів і розуміння світу через соціальні рамки, а не через призму об'єктивних фактів. Тейлор підкреслює, що мова є засобом конструювання версій дійсності, часто слугуючи інтересам окремих груп у суспільстві та сприяючи встановленню їхньої «правди».

Натомість Джеймс Гі (2010) розглядає дискурс-аналіз як процес вивчення мови з урахуванням її ролі у виконанні семи основних завдань. Ці завдання охоплюють створення значень для речей і людей, виконання діяльності у контексті, формування ідентичностей, підтримку або зміну соціальних відносин, розподіл соціальних благ, встановлення зв'язків між людьми та речами, а також надання переваг певним знаковим системам (мовам) і формам пізнання (с. 121-122).

Для цього дискурс-аналіз використовує шість основних інструментів: 1) соціальні мови — різновиди мови, що використовуються у різних контекстах для вираження різних ідентичностей та цілей (наприклад, офіційна чи неформальна мова) (с. 28); 2) дискурси — поєднання мови, дій, символів та об'єктів, що створюють певні соціальні ідентичності (с. 29); 3) розмови — суспільні або групові дискусії, які формують наші уявлення про певні теми; 4) інтертекстуальність — зв'язок між текстами через цитування чи натяки; 5) ситуативні значення — специфічні значення слів або фраз у конкретному контексті, яке може відрізнятися від їхнього загального значення (с. 65); 6) сконструйовані світи — спрощені моделі реальності, сформовані культурними й соціальними уявленнями (с. 71).

Дискурс-аналіз стане завершальним методологічним інструментом у цьому дослідженні. Дискурс-аналіз допоможе виявити різні версії «правди», яка відповідає національним інтересам і політичним цілям США та Китаю. За допомогою інструментів дискурс-аналізу і семи основних завдань, описаних Джеймсом Гі, дослідження має на меті відповісти на деякі з ключових питань, зокрема, як тексти та мова створюють значення війни та її подіям; як формують ідентичності сторін війни; як визначають, яка сторона заслуговує на підтримку, ресурси чи співчуття; як надають

перевагу певній лексиці чи символам при описі подій війни; як пов'язують події війни із ширшими зовнішньополітичними процесами, такими як прагнення США уникнути ескалації, стабілізувати відносини з Росією й утвердити імідж відповідального лідера, або ж прагнення Китаю делегітимізувати Захід, послабити США та створити інформаційне підґрунтя для виправдання власної потенційної силової політики — зокрема у питанні Тайваню.

1.4. Опис збору та аналізу даних для дослідження медійного висвітлення війни Росії проти України в американських та китайських ЗМІ

У межах цього дослідження буде проаналізовано новинні статті з провідних медіа США та Китаю. Зокрема, у США обрано медіа, які мають різний політичний контекст: Fox News і CNN, часто асоційовані з республіканськими та демократичними позиціями відповідно. Серед китайських медіа обрано Xinhua News як одне з небагатьох англomовних новинних видань, що відображає офіційну точку зору китайського уряду.

З огляду на мету дослідити тенденції висвітлення війни саме у 2025 році, для аналізу було обрано перші новинні матеріали, опубліковані після настання нового року. Оскільки відбір здійснювався на початку лютого 2025 року, вибір природно обмежився статтями, доступними за січень. Так було обрано 20 статей з категорій новин «Ukraine» на сайті Fox News та «Russian invasion of Ukraine» в CNN, а також 30 статей з Xinhua News. У китайському медіа немає окремої категорії новин про війну проти України, тому проаналізовано статті, знайдені через вбудований пошуковий запит «Ukraine» за той самий період. Новини, які не стосуються теми війни, виключені з аналізу як нерелевантні.

Аналіз ґрунтується на індикаторах, сформованих відповідно до трьох обраних мною методів.

Контент-аналіз (за Ласвеллом, Лернером і Пулом) дозволяє досліджувати символи через три ключові характеристики (увага, напрямок та інтенсивність), які у цьому дослідженні трактуються таким чином:

- **Увага** — вимірюється за кількістю згадок інших індикаторів, зокрема фреймів, наративів, ролей акторів, термінології тощо.
- **Напрямок** — або ж тональність статей (позитивна, нейтральна або негативна) — визначається за допомогою інструментів штучного інтелекту (Formula Bot), що дасть змогу автоматизувати процес оцінювання емоційного забарвлення тексту та зменшити суб'єктивність аналізу.
- **Інтенсивність** — визначається через домінування певних наративів у межах конкретних фреймів.

Фреймінг-аналіз дає зрозуміти, як медіа обрамлюють події та на які аспекти зосереджують увагу. У межах дослідження виокремлено такі фрейми: військовий фрейм акцентує на бойових діях, економічний — на впливі війни на економіку, політичний — на рішеннях урядів, політичних іграх або впливі на міжнародні відносини, а гуманітарний — на стражданнях цивільного населення. У процесі аналізу також були виявлені нові фрейми, зокрема переговорний — необхідність діалогу для завершення війни, і екологічний — вплив на навколишнє середовище.

Згідно з *дискурс-аналізом* (за Джеймсом Гі), застосовано такі індикатори:

- **Роль акторів** — як медіа зображують кожного учасника війни та які ролі їм приписують: агресор, жертва, посередник та інші. Особлива увага приділятиметься ключовим характеристикам і діям, які приписуються сторонам.
- **Термінологія війни** — аналізується лексика, яку використовують медіа для опису війни. Це може бути використання термінів, які відображають

дійсність («війна», «вторгнення»), або маніпулятивних термінів («криза», «спеціальна військова операція»).

- Емоційно заряджені слова — яскраві та сильні терміни, такі як «агресія», «геноцид», «оборона» чи «захист», формують певний емоційний настрій аудиторії. Тут увага буде зосереджена не лише на наявності цих слів у тексті, але й частоті їх використання.

У центрі мого академічного інтересу — медійне висвітлення війни Росії проти України. Політичні режими, інформаційні системи та геополітичні інтереси США та Китаю суттєво відрізняються. Саме це створює передумови для глибокої різниці у висвітленні війни. У США спостерігаються зміни в риторичі з приходом адміністрації Дональда Трампа. У Китаї ж медіа працюють у межах контрольованого державою нарративу. Це робить порівняння висвітлення війни в обох країнах не лише актуальним, а й методологічно цікавим — для виявлення зв'язку між політичними контекстами, інформаційною політикою та самим змістом медіа.

Окрім академічного зацікавлення, моє дослідження має глибоко особистий вимір. Як дослідниця з України, країни, яка перебуває в стані війни, я маю сильну зацікавленість у дослідженні. Актуальність цієї теми для мене визначається її прямим зв'язком із подіями, які впливають на мою Батьківщину. Мій досвід як українки надає дослідженню унікальної перспективи, дозволяючи звертати увагу на аспекти, які можуть залишатися поза фокусом інших дослідників. Утім я усвідомлюю, що ця особиста залученість може створювати ризик упередженості, тому я приділяю особливу увагу збереженню об'єктивності. Обрані методи дослідження дозволяють мені забезпечити збалансований підхід до дослідження того, як медіа конструюють уявлення про війну в Україні.

РОЗДІЛ 2. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ США ТА КИТАЮ

2.1. Інформаційне середовище США і Китаю та висвітлення війни

Попри те, що в конституціях обох країн закріплене право на свободу слова та преси, на практиці ці медіасистеми є кардинально різними.

У першій поправці до Конституції США чітко зазначено, що Конгрес не має права ухвалювати закони, які обмежують свободу слова або преси (Constitution of the United States, 1787). Це положення стало підґрунтям для розвитку незалежної, плюралістичної медіасистеми. У США переважають приватні ЗМІ, існує висока конкуренція, а журналістика функціонує переважно автономно від державної влади. Її фінансування базується на ринкових механізмах (Wilkinson & Grant, 2020, с. 5). Найбільш відвідуваним новинним сайтом є The New York Times, за ним слідує CNN та Fox News, які представляють різні ідеологічні табори — ліберальний та консервативний відповідно (Top 50 news websites in the US, 2025).

У Конституції Китайської Народної Республіки у статті 35 також задекларовано свободу слова та преси (Constitution of the People's Republic of China, 1954), однак фактична реалізація цих прав значною мірою обмежена. У Китаї сформувалася державна медіасистема, де ЗМІ жорстко контролюються владою, а свобода слова підпорядкована політичним інтересам. Офіційна партійна газета *People's Daily* виконує роль основного ідеологічного рупора (China media guide, 2023). Молодіжну аудиторію охоплює *China Youth Daily*. На міжнародну аудиторію спрямовані англійськомовні ресурси, зокрема *China Daily* та *Global Times*. Основними інформаційними агентствами є *Xinhua* та *China News Service* — обидва мають англійськомовні версії та поширюють контент, що відповідає офіційній державній лінії.

Теорія залежності медіасистеми, запропонована Сандрою Болл-Рокич та Мелвіном Дефлером, є корисною парадигмою для аналізу медіа. Ця теорія підкреслює взаємозалежність між медіасистемою, політичною системою, економічною системою та аудиторією. Вілкінсон і Грант (2020) згрупували залежності, описані Болл-Рокич та Дефлером: медіасистема потребує політичної системи як джерела своєї легітимності, як гаранта правового захисту через відповідні інститути і як середовища, що забезпечує конфліктні ситуації для наповнення інформаційного контенту; у свою чергу, політична система залежить від медіа для поширення та закріплення політичних цінностей і норм, підтримання суспільного порядку і мобілізації населення (с. 2–3).

У США медіа мають значний вплив на політичну систему. Їх часто називають «четвертою владою», оскільки вони активно формують політичний дискурс, впливають на виборчі кампанії, просувають певні ідеології та формують суспільну думку. Політичні діячі залежні від присутності в інформаційному просторі, без якої їхні шанси на політичний успіх різко знижуються. Однак медійне середовище в США сильно поляризоване: одні ЗМІ, як-от Fox News, відкрито підтримують консервативну ідеологію та прихильників Дональда Трампа, тоді як CNN має ліберальний вектор. Така ситуація породжує поширення упередженої інформації й дезінформації, а також посилює політичну фрагментацію суспільства.

На противагу американській моделі, приклад Китаю ілюструє зворотний вектор залежності: там саме політична система домінує над медіа. ЗМІ в КНР функціонують як інструмент ідеологічного впливу, спрямований на забезпечення політичної стабільності та утвердження домінуючої партійної ідеології (Zhao, 2023, с. 178). Увесь створюваний контент має відповідати офіційній лінії Комуністичної партії. Система цензури насамперед покликана запобігати появі дискурсу, що ставить під сумнів авторитет партії або її монопольне становище в управлінні державою. Хоча китайські ЗМІ поступово адаптуються до ринкових умов і орієнтуються на рекламу, вони, як і

раніше, значною мірою залежать від політичної системи (Wilkinson & Grant, 2020, с. 5).

Ще одним важливим аспектом, що демонструє глибоку різницю між інформаційними середовищами США та Китаю, є цензура. У Сполучених Штатах медіа функціонують переважно на комерційній основі, і втручання держави в зміст є мінімальним (Zhao, 2023, с. 179). У США регулювання комунікацій здійснюється переважно через Федеральну комісію з комунікацій (FCC) – незалежним федеральним агентством, яке знаходиться під контролем Конгресу та має повноваження щодо регулювання комунікаційної галузі (What We Do, Federal Communications Commission). Попри те, що FCC регулює традиційні медіа (радіо, телебачення, кабельний зв'язок), це регулювання не поширюється на онлайн-видання та соціальні мережі.

У Китаї ситуація принципово інша: держава здійснює суворий контроль над усіма етапами створення медіаконтенту. ЗМІ повинні пройти кілька рівнів перевірок — від внутрішнього редагування до погодження на міському, провінційному та національному рівнях, перш ніж матеріал отримає дозвіл на публікацію (Zhao, 2023, с. 182). Усі новини мають відповідати політичним та ідеологічним критеріям, встановленим Комуністичною партією. Особливу увагу приділяють темам історичного характеру — вони мають відповідати офіційній версії подій.

Згідно зі звітом СІТА, система цензури Китаю не є централізованою в повному сенсі (Censorship Practices of the People's Republic of China, 2024, с. 2-3). Вона реалізується завдяки взаємодії кількох органів, включно з Центральним пропагандистським департаментом, Управлінням з питань кіберпростору, Міністерством громадської безпеки та Міністерством промисловості та інформаційних технологій. Ці органи здійснюють контроль через: контроль інформаційних платформ, технічні інструменти блокування (Great Firewall, фільтрація ключових слів, блокування IP-адрес тощо) та репресивні методи, як-от штрафи,

арешти та ув'язнення за «небажані» висловлювання. Велику роль відіграє система самоцензури: власники вебсайтів зобов'язані самостійно фільтрувати контент, аби уникнути санкцій.

Як згадано раніше, важливим інструментом контролю в китайській медіасистемі є Great Firewall — регуляторна та технологічна система, яка дозволяє уряду КНР контролювати доступ громадян до інформації в інтернеті. Створена в рамках проєкту Golden Shield наприкінці 1990-х років, ця система була розроблена як віртуальний кордон між китайським кіберпростором та глобальним інтернетом. Її головна мета — блокування і фільтрація контенту, який держава вважає політично небезпечним. До технік контролю належать фільтрація слів, блокування заборонених IP-адрес, іноземних сайтів та провідних західних ЗМІ. Так Great Firewall не лише блокує небажаний контент, а й формує ізольоване інформаційне середовище, де користувачі мають доступ лише до внутрішніх альтернатив: WeChat, Weibo, Baidu, Youku та ін. У такий спосіб Китай фактично створив «інтернет у межах інтернету» (Gisonna, 2023).

2.2. Зовнішньополітичні інтереси США і Китаю у контексті медійного висвітлення війни

Війна в Україні є не лише збройним конфліктом між двома державами, а й масштабним геополітичним кейсом. З одного боку, війна часто інтерпретується як протистояння між Росією та Заходом, який підтримує Україну як частину ширшої боротьби за збереження ліберального міжнародного порядку. З іншого боку, Китай, як одна з провідних світових держав, намагається балансувати між власними геополітичними інтересами, стратегічним партнерством із Росією та бажанням зберегти нейтральність. У цьому контексті медійне висвітлення війни в США і Китаї стає відображенням не лише інформаційної політики, а й глибших зовнішньополітичних установок обох держав.

Зовнішня політика США в риторичі адміністрації Дональда Трампа фокусується на захисті національних інтересів, які, згідно з заявою Державного секретаря США Марко Рубіо зводяться до трьох ключових орієнтирів: чи робить це Америку безпечнішою, сильнішою та багатшою (Priorities and Mission of the Second Trump Administration's Department of State, 2025). Такий підхід формує прагматичну модель зовнішньої політики, у якій кожне рішення повинно бути виправдане конкретною користю для самих Сполучених Штатів. Серед головних цілей — зміцнення національної безпеки, зокрема через боротьбу з нелегальною міграцією, наркотрафіком, тероризмом і зовнішніми загрозами і забезпечення енергетичної незалежності шляхом відмови від міжнародних кліматичних зобов'язань та стимулювання внутрішнього видобутку енергоносіїв; контроль за міграцією та депортація нелегальних мігрантів; охорона свободи слова і відмова від цензури.

Дедалі важливішу роль у геостратегічних пріоритетах Вашингтона відіграє Індो-Тихоокеанський регіон (Stein, 2025). Сполучені Штати поступово зміщують фокус із Європи та Близького Сходу на Азію та Австралію. Адміністрація Трампа відверто декларує пріоритет стримування Китаю в Індо-Тихоокеанському регіоні, що потребує переорієнтації військових ресурсів і уваги саме на цей простір. Це означає, що європейські партнери мають взяти на себе провідну роль у гарантуванні безпеки на своєму континенті.

Так, війна в Україні розглядається переважно як європейська проблема, що підтверджується заявами Трампа про те, що Україна важливіша для Європи, ніж для США, зважаючи на географічну віддаленість США. У цьому контексті Україна не є стратегічним пріоритетом для США, а радше виступає тестовим полем для реалізації підходу розподілу обов'язків, де основну відповідальність має нести Європа, тоді як США виступають лише як ядерний стримувальний фактор, зважаючи на потужний ядерний арсенал країни.

Трамп розглядає глобальну безпеку крізь призму чітких пріоритетів: Сполучені Штати повинні зберігати потужний військовий потенціал, не витратити ресурси на захист союзників і не йти у відкриту конфронтацію з опонентами.

Для цього Трамп активно просуває ідею якнайшвидшого завершення війни, керуючись низкою прагматичних міркувань (Kavanagh, 2025, с. 2-3). Передусім, продовження війни загрожує прямим зіткненням або ескалацією між НАТО і Росією. Натомість мирне врегулювання могло б посприяти стабілізації відносин між США і Росією та зменшення ризику втягнення у масштабну війну в Європі. США також зацікавлені в мирі, який буде довготривалим, оскільки провал домовленостей або захоплення Києва у перспективі можуть призвести до звинувачень на адресу Вашингтона в політичній невдачі. Крім того, Трамп прагне виконати передвиборчу обіцянку зменшити кількість міжнародних конфліктів, і мир в Україні міг би стати політичним здобутком для його адміністрації. Так, мирне врегулювання на умовах США, згідно з планом адміністрації Трампа, має на меті зміцнити позиції Сполучених Штатів як у безпековому, так і в геополітичному вимірах (Kavanagh, 2025, с. 16).

США готові чинити тиск як на Україну, використовуючи її залежність від американської допомоги, так і на Європу, аби уникнути надмірного навантаження на себе (Kavanagh, 2025, с. 17). Водночас США не готові йти на поступки, які можуть послабити їхню власну безпеку.

Натомість офіційна риторика Китаю позиціонує країну як стабілізуючу силу у світі, що переживає зростання нестабільності та невизначеності. Згідно з промовою міністра закордонних справ Ван Ї, Пекін прагне виступати опорою міжнародної стабільності на тлі глобальних викликів, послідовно демонструючи прихильність до миру, розвитку, багатосторонності та співпраці за принципом «win-win» (Zhang, 2024).

Зовнішньополітичні пріоритети Китаю на 2025 рік охоплюють активну участь у багатосторонніх ініціативах, зокрема головування в Шанхайській організації

співробітництва, підтримку самітів БРІКС і G20, а також розвиток співпраці з країнами Глобального Півдня. Китай також продовжує просувати власні глобальні ініціативи — Ініціативу глобального розвитку, Ініціативу глобальної безпеки та проєкт «Один пояс — один шлях». Пекін підкреслює, що прагне реформувати світовий порядок на засадах інклюзивного багатопольярного світу без домінування окремих держав.

Попри те, що у відносинах між Китаєм і Росією насправді більше точок розбіжностей, ніж збігів — зокрема щодо ядерної доктрини, глобального порядку, підходів до безпеки чи економічної взаємозалежності, — ці дві держави все ж активно співпрацюють (Sabanadze, Vasselier & Wiegand, 2024, с. 5). Логічно було б очікувати, що така асиметрія зробить їхнє стратегічне партнерство крихким і нестабільним, проте реальність виявляється протилежною. Китай бачить у партнерстві з Росією інструмент для реалізації власних стратегічних інтересів. Попри численні відмінності у підходах, Пекін обирає співпрацю з Москвою як свідому політичну стратегію, на відміну від Росії, яка перебуває у стратегічній залежності від Китаю (Sabanadze, Vasselier & Wiegand, 2024, с. 8).

Дональд Трамп відкрито заявляв про намір розірвати стратегічне партнерство між Китаєм і Росією ще під час першої каденції, вважаючи такий розкол ключовою метою своєї зовнішньої політики (Campbell, 2025). Проте спроби США посіяти розбрат між двома авторитарними державами виявилися не лише неефективними, а й контрпродуктивними: стратегічне партнерство між Китаєм і Росією лише зміцнилося. Американська політика в цьому напрямку виявилася відірваною від реалій сучасних міжнародних відносин, оскільки недооцінила глибину історичної взаємозалежності між Пекіном і Москвою та їхню спільну зацікавленість у протидії західній гегемонії. Попри намагання США виявити внутрішні суперечності між цими державами, нині жодні з пропонованих тріщин не становлять реальної загрози для їхнього

стратегічного союзу, адже він ґрунтується на спільному баченні нового світового порядку.

Упродовж останніх років Росія та Китай дедалі тісніше координують свої дії, прагнучи трансформувати глобальний порядок, зменшити роль Сполучених Штатів Америки та зміцнити власний вплив. Вони прагнуть підірвати довіру до системи союзів США, поставити під сумнів здатність Вашингтона гарантувати безпеку своїм партнерам, змінити баланс сил у світі на свою користь та витіснити американську присутність із ключових регіонів — Європи, Індо-Тихоокеанського регіону, Близького Сходу та Глобального Півдня (Blackwill & Fontaine, 2024, с. 2). Обидві країни також зацікавлені в послабленні впливу демократичних і ліберальних ідеалів, які становлять загрозу для їхніх авторитарних режимів.

Китай розглядає партнерство з Росією як інструмент для досягнення власних зовнішньополітичних цілей (Blackwill & Fontaine, 2024, с. 5). З одного боку, це зміцнення позицій на міжнародній арені через спільне протистояння західному домінуванню та ліберальним нормам. З іншого — очікування від Росії політичної підтримки у питаннях, принципових для Пекіна, зокрема щодо Тайваню. Водночас Китай зберігає обережність щодо агресивної зовнішньої політики Кремля, остерігаючись, що вона може викликати консолідацію Заходу й нашкодити китайським інтересам, особливо в Європі та Індо-Тихоокеанському регіоні. Для Пекіна також критично важливо не допустити сценарію, за якого Росія могла б зблизитися із Заходом, що створило б загрозу стабільності китайського режиму.

Зближення між Росією та Китаєм відбувається у кількох ключових сферах. У дипломатичній — вони використовують міжнародні організації як інструменти впливу на Захід. Зокрема, в рамках ООН Китай поступово нарощує вплив, займаючи керівні посади в її структурах і просуваючи норми, що обмежують свободу слова та механізми захисту прав людини (Blackwill & Fontaine, 2024, с. 11). Через BRICS обидві країни виступають за реформу міжнародної фінансової системи, зменшення ролі долара та

створення альтернативної резервної валюти, водночас просуваючи антизахідну риторику (Blackwill & Fontaine, 2024, с. 12-13). А в межах Шанхайської організації співробітництва вони спільно просувають ідею багатополярності, підтримують китайські ініціативи (як-от «Пояс і Шлях»), легітимізують дії Кремля і виступаю проти західних санкцій (Blackwill & Fontaine, 2024, с. 14).

У військовій сфері Китай зацікавлений у тіснішій співпраці з Росією для посилення впливу в Індо-Тихоокеанському регіоні (Blackwill & Fontaine, 2024, с. 16). А економічне партнерство з Росією забезпечує Китаю енергетичну безпеку: постачання російської нафти й газу знижує залежність від морських маршрутів через потенційно нестабільні регіони, зокрема Близький Схід, і виступає безпечним варіантом на випадок конфлікту зі США (Blackwill & Fontaine, 2024, с. 26).

Війна Росії проти України також відіграє важливу роль у стратегічних розрахунках Китаю. Навіть тут Пекін підтримує Росію у межах ширшої мети — підірвати глобальне домінування США. Китай активно поширює дезінформаційні наративи Кремля, зокрема про «спеціальну військову операцію», звинувачує Захід у провокації конфлікту, просуває фейки про біолабораторії та замовчує військові злочини Росії (Blackwill & Fontaine, 2024, с. 15). Підтримка Москви також дозволяє Китаю просувати власне бачення мирного врегулювання, яке передбачає збереження російського контролю над окупованими територіями — фактично легітимізує агресію. Китай розглядає цю війну як джерело стратегічних уроків, які можуть бути корисними у випадку майбутніх конфліктів у регіоні, особливо довкола Тайваню. Крім цього, російська агресія відволікає ресурси Заходу на Україну, залишаючи більше простору для маневру Китаю в Індо-Тихоокеанському регіоні (Sabanadze, Vasselier & Wiegand, 2024, с. 6).

Однак, попри стратегічну вигоду, Китай усвідомлює і ризики. Серед них — погіршення відносин з Європою, загроза ядерної ескалації з боку Росії, небезпека прямого зіткнення між Росією і НАТО, що може мати непередбачувані наслідки для

китайських інтересів у Європі, а також порушення глобальних ланцюгів постачання (Sabanadze, Vasselier & Wiegand, 2024, с. 7). У цьому контексті міністр закордонних справ Ван Ї наголошує на конструктивній ролі Китаю в політичному врегулюванні війни в Україні, подаючи це як частину ширшої дипломатичної місії підтримки миру у світі (Zhang, 2024). Пекін обирає виважену позицію формального нейтралітету, що дозволяє йому підтримувати співпрацю з Росією, але водночас уникати прямої конфронтації із Заходом.

Відтак, аналіз інформаційної політики США та Китаю у контексті війни Росії проти України свідчить про її тісний зв'язок із національними інтересами кожної держави. У випадку США інформаційна політика зумовлена плюралістичною та переважно незалежною медіасистемою. Приватні ЗМІ функціонують автономно від держави, що дозволяє вільно висвітлювати війну проти України. Водночас характер цього висвітлення відображає національні інтереси Сполучених Штатів, зокрема їхнє бачення війни як європейської проблеми. Позиція адміністрації Трампа демонструє прагматичний підхід: уникнення надмірної участі у конфліктах за межами прямої сфери інтересів США та уникнення конфронтації з опонентами. Це відображається в інформаційному наративі про необхідність мирного врегулювання війни, що дозволило б стабілізувати відносини з Росією, уникнути масштабної війни в Європі та покращити політичний імідж адміністрації.

На відміну від США, у Китаї медіапростір повністю контролюється державою, і інформаційна політика є прямим відображенням політичного курсу керівництва. Китайська влада використовує медіа як інструмент для просування стратегічних інтересів, зокрема у протистоянні з США. Пекін не лише підтримує російські наративи, а й активно поширює дезінформацію, спрямовану на делегітимацію Заходу та виправдання російської агресії. Такі дії свідчать про глибше стратегічне бачення: війна в Україні розглядається як засіб послаблення США та їхніх союзників, а також як інструмент виправдання застосування сили в потенційних конфліктах, наприклад, довкола Тайваню.

РОЗДІЛ 3. МЕДІЙНІ ПІДХОДИ США ТА КИТАЮ ДО ВИСВІТЛЕННЯ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ

3.1. Основні тенденції у висвітленні війни в американських медіа: приклад Fox News і CNN

3.1.1. Тенденції у висвітленні війни у Fox News

Аналіз 20 статей Fox News щодо війни в Україні показує, що нейтральна тональність домінує у 80% випадків, тоді як 20% статей мають негативну тональність. Жодна зі статей не мала позитивної тональності.

Щодо основних фреймів, політичний фрейм є домінуючим у більшості статей (80% статей). У рамках цього фрейму основна увага Fox News зосереджена на важливій ролі США, зокрема Дональда Трампа, у врегулюванні війни проти України. Fox News підкреслюють значення військової допомоги, яку Сполучені Штати надають Україні, але й одночасно наголошують, що США не повинні нести весь тягар підтримки, і що Вашингтон очікує, що Європа візьме на себе більше відповідальності за допомогу Україні.

У рамках переговорного фрейму, представленого у 60% статей, риторика Fox News підкреслює готовність України до мирних переговорів, але лише за умови отримання конкретних гарантій безпеки, таких як можливість вступу до НАТО. З іншого боку, Росія наполягає на тому, щоб Україна залишалась нейтральною, без перспективи вступу до НАТО, а також вимагає зняття західних санкцій і визнання анексованих територій. Ключова увага у медіа приділяється важливості швидкого завершення війни. У цьому контексті Fox News часто фокусується на головній ролі США, і особливо Дональда Трампа, у просуванні мирного процесу. Підкреслюється, що для Трампа вирішення війни є пріоритетом, і він готовий діяти швидко, навіть якщо це означатиме компроміси з боку України та Росії.

Економічний фрейм присутній у 45% статей і зазвичай зосереджений на загрозах для російської економіки. У статтях Fox News наголошується, що попри стійкість російської економіки в умовах санкцій, новий тиск з боку Трампа може посилити проблеми.

У військовому фреймі (35% статей) події війни подаються як затяжне й виснажливе протистояння між асиметричними сторонами. Росія фреймується як агресор із суттєвою стратегічною перевагою — більшим мобілізаційним потенціалом, військово-промисловою базою та підтримкою союзників, зокрема Північної Кореї. Водночас підкреслюється, що, попри ці переваги, Росія не досягла своїх початкових цілей. Акценти робляться на тому, що Москва повільно просувається вперед, здобуваючи лише незначні територіальні переваги ціною значних людських втрат. Україна ж постає як стійкий, але обмежений у ресурсах захисник, що переважно чинить опір, хоча й проводить обмежені контрнаступальні дії, зокрема на території Курської області. При цьому фрейм уникає героїзації українських зусиль або зображення її як переможця, а ефективність західної підтримки майже не згадується.

Гуманітарний фрейм був представлений ще рідше — у 25%. У рамках цього фрейму Fox News підкреслює страждання цивільних осіб, особливо в Україні, де зазначається високий рівень жертв серед мирного населення. Росія зображується як агресор, що здійснює вкрай жорстокі дії, зокрема викрадення дітей, що порівнюється з нацистськими злочинами, та здійснює обстріли, позбавляючи українців тепла та світла в зимовий період.

У висвітленні Fox News Україна постає в кількох основних ролях. Найчастіше її зображують як жертву (45% зі статей, де Україну наділяють роллю). Водночас значна частина статей подає Україну як дипломатичного гравця. У цьому контексті Україна фігурує як сторона, готова до перемовин (10%), однак більшість присвоєних ролей (25%) натякають на її пасивну участь в потенційних переговорах. Окрему роль у висвітленні України відіграє тема підтримки з боку Заходу (15%), де Україна часто

постає як сторона, що прагне отримати допомогу від США і залежить від американської військової та фінансової підтримки. У 15% випадків Україна постає як учасник війни, де домінує образ захисника територіальної цілісності, хоча також з'являється і контроверсійне трактування України як загарбника у контексті операції в Курській області. Ще один аспект висвітлення (10%) стосується поводження з полоненими, де Україна водночас зображена як захоплювач полонених і гуманний поводжувач з полоненими.

У більшості статей Росію зображено як агресора та воєнного злочинця (65%). У 10% статей Росія представлена як маніпулятор, зокрема у спробах приховати участь північнокорейських солдатів у війні. Четверта частина статей зосереджена на дипломатичних аспектах, де Росія фігурує як сторона, готова до перемовин. Досить рідко Росія зображена як жертва (20%), що проявляється через згадки, де Росія зазнає економічних чи військових втрат. Деяка частина статей підкреслює міжнародне становище Росії. В одній статті згадується, що Росія знаходиться під можливим впливом Китаю, а інша стаття зазначає, що Росія є противником США, який зміцнює зв'язки з союзниками.

У висвітленні США найбільш виразною є роль посередника (55%). Частина статей також фокусується на ролі США як союзника України (10%). США подаються як гарант безпеки та економічної підтримки України, а також як прагматичний постачальник військової допомоги. Інші статті зображають США як сторону, що використовує економічний тиск на Росію, як головного опонента осі «Росія-Іран-Китай» і як захисника прав людини.

Статті Fox News демонструють різні підходи до позначення війни в Україні. Найбільш уживані терміни – «війна» (70% статей) та «(повномасштабне) вторгнення (Росії) (в Україну)» (50%) – прямо вказують на масштабні бойові дії та агресивний характер війни. До нейтральних формулювань, які визнають двосторонню природу

війни без надмірного оцінювання, належать «російсько-українська війна» (25%) та «війна між Росією та Україною» (5%).

По одному разу зустрічалися формулювання, які підкреслюють оборонний характер дій України: «боротьба Києва проти Росії» та «оборонна війна проти російських загарбників». Вони чітко артикулюють Україну як сторону, що захищається від агресії.

Окремі терміни мають маніпулятивний характер. Наприклад, «війна в Україні» (30%) обмежує події територіально та потенційно зменшує роль Росії як агресора. Аналогічно «конфлікт» (15%) та «конфлікт в Україні» (5%) можуть створювати враження про внутрішнє протистояння, не вказуючи на роль Росії. Окремі позначення не повністю відображають масштаб війни. Наприклад, «бої (бій)» (10%) можуть сприйматися як обмежені локальні сутички, а «вторгнення України (в Курську область)» (5%) відображає спроби подати дії України як агресивні або симетричні до дій Росії, хоча насправді удари по військових об'єктах на території РФ є частиною оборонної стратегії у відповідь на агресію.

Деякі формулювання персоналізують відповідальність, наприклад: «вторгнення Путіна (в Україну) у 2022 році» (20%) та «жорстоке вторгнення президента Росії Володимира Путіна» (5%).

Fox News використовує багато емоційно заряджених слів, що відображають саму суть війни, зокрема такі як *убиті, боротьба/бої, наступ/атака, звірства, жертви/втрати, мобілізувати/примусити* і похідні від або синоніми до цих слів. Найбільше у статтях Fox News зустрічається лексика, пов'язана з *гарантіями безпеки*. Ця тема продовжується у двох головних контекстах: прагнення Путіна зафіксувати нейтралітет України та, навпаки, бажання України отримати захист від майбутніх вторгнень Росії. З боку Росії гарантії розглядаються як умови припинення війни.

Окрім цього, у багатьох статтях уживаються слова *погрожувати* і *попереджати*. Найчастіше йдеться про загрози з боку Росії — як для самої України (загроза чергового російського вторгнення), так і для ширшого міжнародного контексту (погроза застосування ядерної зброї). Водночас Fox News використовує лексику погроз і в контексті Трампа, який виступає як сила, здатна натиснути на Путіна мирним шляхом. Наприклад, він «загрожує високими рівнями податків, тарифів і санкцій на все, що Росія продає Сполученим Штатам». Також вживаються слова, пов'язані з *занепокоєнням*. Ці слова використовуються переважно в контексті того, що Путін стурбований економічною ситуацією в Росії. Також ці терміни вживаються для опису занепокоєння українців щодо умов можливого миру. Крім того, зустрічаються слова *засуджувати*, *карати*, *критикувати*. Вони застосовуються в контексті офіційної критики дій Путіна або Зеленського з боку США: «Хоча Трамп і засудив Путіна, він сказав, що Зеленський — «не янгол», розкритикувавши українського лідера за те, що той продовжує воювати замість того, щоб укласти угоду» (Wolf, 2025, 26 січня).

3.1.2. Тенденції у висвітленні війни в CNN

У висвітленні війни в 20 проаналізованих статтях CNN переважає нейтральна тональність, що зустрічається в 75% статей. Решта статей мають негативну тональність.

У межах політичного фрейму, який домінує в статтях CNN (у 75% статей), основний наголос робиться на критичному аналізі зовнішньої політики США, зокрема політики Трампа. Критика Трампа проявляється у зображенні його політики як «трохи розпорошеної й хаотичної, а часом — дезінформованої» (Walsh, 2025, 24 січня). CNN підкреслює, що багато його заяв ґрунтуються на особистих симпатіях до Путіна, а його політичні обіцянки щодо України — нереалістичні. Зокрема, широко розкритиковано заяву Трампа, що він міг би завершити війну в Україні за 24 години

— її названо «диким риторичним перебільшенням» (Walsh, 2025, 24 січня). Щодо України, CNN описує її політику як дипломатично гнучку. У риторичній CNN українські лідери намагаються «задобрити» Трампа. Європейські країни зображені як стримані й обережні, CNN вказує на небажання європейських урядів ухвалювати рішучі кроки, що могли б допомогти Україні.

У межах військового фрейму, який присутній у 55% статей CNN, основний акцент зроблено на тому, що ситуація на фронті є складною для обох сторін, та все ж військова перевага наразі на боці Росії. Росія, незважаючи на великі втрати, продовжує просуватися на сході України і здійснювати постійні обстріли. Україна ж зображується як сторона, що обороняється, має нестачу ресурсів та живої сили, хоча водночас демонструє здатність завдати ударів глибоко в тил ворога.

У гуманітарному фреймі (50%) чітко визначено, що винуватцем гуманітарної катастрофи є Росія, яка внаслідок вторгнення спричинила масову загибель мирного населення, мільйони переміщених осіб і руйнування критичної інфраструктури. Жертвою є українське цивільне населення, яке страждає від російських атак, особливо на об'єкти енергетичної системи, що посилює страждання в холодну пору року.

У переговорному фреймі (50%) CNN висвітлює потенційні мирні переговори як процес, що є водночас складним, суперечливим і переважно невизначеним. Дональд Трамп та його команда зображуються як політики, які прагнуть швидкого завершення війни, хоча їхні пропозиції виглядають нереалістичними або позбавленими конкретики. У той же час CNN акцентує на обережній позиції адміністрації Байдена, яка, на відміну від Трампа, враховує сталі амбіції Кремля та негативний досвід попередніх мирних домовленостей з Москвою. Окремо наголошується, що Москва не зацікавлена в реальних переговорах, натомість висуває максималістські вимоги, неприйнятні для української сторони. Україна, у свою чергу, подається як сторона, відкрита до діалогу, але виключно за умов наявності надійних гарантій безпеки.

У межах економічного фрейму (35%) головний акцент зроблено на розвінчуванні міфу про економічну міць Росії. CNN підкреслює, що Москва навмисно створює ілюзію стабільної економіки, щоб впливати на рішення західних союзників України.

У екологічному фреймі (5%) CNN висвітлює екологічну катастрофу в Керченській протоці, зосереджуючи увагу на відповідальності Росії за розлив нафти.

У висвітленні ролі України в контексті війни основна увага зосереджена на образі України як жертви (50% статей). Четверта частина статей описують Україну у контексті військових дій. Тут вона зображена не тільки як активний учасник, який атакує Росію (15%), але й у двох статтях як відступаюча сторона чи навіть окупант (у контексті Курської області). У контексті поводження з полоненими роль України неоднозначна. В одній зі статей країна описується як сторона, яка негуманно поводить з полоненими, тоді як в іншій — як сторона, яка пропонує обмін полоненими. 25% ролей вказують на залежність України від зовнішніх партнерів та міжнародної допомоги. Водночас у 20% статей Україна представлена як сторона, що змушена адаптуватися до зміни політичного керівництва в США. Щодо дипломатичної ролі, Україна в 10% статей фігурує як гравець, готовий до перемовин, одна зі статей натякає на пасивну роль країни у майбутніх перемовинах.

У висвітленні ролі Росії більшість статей (65%) зображують Росію як агресора. 15% статей розглядають Росію як маніпулятора, зокрема вона зображена як сторона, яка заперечує свої втрати, маніпулятор економічними даними та сторона, яка намагається приховати факт присутності північнокорейських солдатів у війні проти України. 10% статей зосереджені на зображенні Росії як загрози для України та світу: вони підкреслюють її негуманне поводження з полоненими і відповідальність за екологічну кризу. Водночас третина статей зображує Росію як жертву або потерпілого в контексті війни: CNN вказує на економічні та військові труднощі, яких Росія зазнала. У рамках перемовин Росія переважно представлена як безкомпромісний учасник у

майбутніх перемовинах (15%) або як сторона, готова до перемовин (5%). Також Росія у 10% статей описується як глобальний гравець. В цьому контексті вона згадується як головний бенефіціар партнерства з Іраном та ідеологічний опонент Заходу.

Щодо США, у половині статей Сполучені Штати представлені як посередник у війні. Значна частина статей (35%) акцентує на непередбачуваності США як актора на міжнародній арені: Сполучені Штати описуються як сторона, що симпатизує Путіну, або та, що не має чіткої стратегії чи остаточно визначеної ролі. У 25% статей США фігурують як союзник України. Лише в одній статті США зображені як сторона, що тисне на Росію.

Війна Росії проти України в CNN позначена різноманітними термінами. Найбільше використовується загальний термін «війна» (65%). Терміни «вторгнення Росії (в Україну) у 2022 році» (25%) та «повномасштабне вторгнення (Росії/Москви) в Україну у лютому 2022 року» (25%) чітко вказують на ініціатора війни. Натомість терміни «конфлікт» (40%), «війна в Україні» (25%), «український конфлікт» (15%) та «бойові дії в Україні» (10%) відзначаються маніпулятивністю, оскільки зменшують масштаб війни і обмежують географічні рамки та акторів, які беруть участь у війні. Більш специфічні терміни, як «транскордонне вторгнення (України в Курську область)» (5%) не зовсім коректно відображають реальність війни, вводячи непорозуміння щодо ролі учасників війни.

CNN також активно використовує емоційно забарвлену лексику при висвітленні подій війни: *окупований/захоплений/полонений, атаки, оборона/боротьба, мертвий/вбитий, примусити*. У більшості статей CNN вживаються слова, що стосуються *втрат і жертв*. Ці терміни зазвичай застосовуються для опису великих втрат серед російських військових. Так само багато згадок слів, що стосуються *безпеки та гарантій*. Ці терміни застосовуються в контексті того, що Україна потребує гарантій для забезпечення своєї безпеки та запобігання подальшій агресії з боку Росії.

Слова *загроза/попередження* вживаються в контексті того, що Росія є загрозою або попереджає про можливість наслідків, наприклад «Кремль попереджав про жахливі наслідки, потенційно включаючи ядерний удар». Часто також вживаються слова, що стосуються *ескалації* чи *посилення*. Ці терміни традиційно застосовуються в контексті того, що Росія сприймає дії України (зокрема, використання американських ракет для ударів по території Росії) як ескалацію або сама має намір ескалювати ситуацію. У текстах CNN повторюються слова *критика/осуд* у контексті засудження Росії за її жорстокі дії або європейських країн за їхню нерішучість.

3.2. Основні тенденції висвітлення війни Росії проти України у Xinhua News

Згідно з результатами аналізу 30 статей, тональність у Xinhua News, як і у американських новинних джерел, виявилась переважно нейтральною — 70%. Негативна тональність простежувалась у 23% статей, тоді як позитивна — лише у 7%.

У рамках військового фрейму, що домінує у Xinhua News (47% статей), найбільша увага зосереджена на подіях на полі бою — ударах Росії по Україні та навпаки. Xinhua News часто посилається на російські медіа або офіційні заяви. Цікаво, що Xinhua не займає чіткої позиції щодо відповідальності сторін — у матеріалах відсутні звинувачення, а події подаються у вигляді нейтральних фактів. Ще однією показовою особливістю є баланс у висвітленні атак: удари України по російській території згадуються приблизно так само часто, як і російські атаки по Україні. Водночас це не відображає реального співвідношення подій на фронті, де кількість російських атак значно перевищує українські удари. Так військовий фрейм у Xinhua News формує образ «симетричного» протистояння.

У рамках політичного фрейму, який становить 37% статей у Xinhua News, простежується стратегічне прагнення висвітлити слабкість єдності Заходу щодо підтримки України, а також показати обмеженість або суперечливість політики США

та ЄС через зміну влади в США. Також китайські медіа зосереджуються на протиставленні Росії та Заходу, де Росія представлена як прагматичний і готовий до діалогу партнер, що контрастує з хаотичною та суперечливою поведінкою Заходу.

У рамках переговорного фрейму (23%) Україна представлена як країна, яка досі не готова до серйозних переговорів з Росією через декрет Зеленського, який забороняє переговори з Москвою. Натомість Росія показана як сторона, що готова до переговорів і відкрито висловлює бажання вести діалог із США і Україною.

У гуманітарному фреймі (20%) медіа зображують Україну як жертву, що зазнає серйозних руйнувань від атак Росії. Росія виступає як винна сторона, яка завдає шкоди через військові удари та руйнування інфраструктури.

У межах економічного фрейму (17%) подається рішення України припинити транзит російського газу через свою територію як причина зростання енергетичних цін та посилення енергетичної кризи в Європі, що, в свою чергу, «підриває конкурентоспроможність Європейського Союзу» (Xinhua, 2025, 11 січня). Натомість видається, що Сполучені Штати, виграючи від цієї ситуації, стають головним бенефіціаром через збільшення експорту зрідженого природного газу до Європи.

У рамках екологічного фрейму (3%) підкреслюється екологічний збиток, завданий через пошкодження дамби Каховської ГЕС. Китайські медіа виразно не вказують на винуватців.

У китайських медіа Україна найчастіше постає як активний учасник війни — така роль простежується у 43% проаналізованих статей. Україну зображують як сторону, що здійснює атаки на об'єкти в Росії, ініціює припинення транзиту газу або навіть фігурує як окупант. У 7% статей згадується участь України в обміні полоненими. Натомість у 17% випадків Україна подається як жертва російської агресії — переважно в контексті атак з боку Росії. У такій же кількості статей Україну описують у переговорному контексті, зокрема як тему перемовин між США та Росією

або як сторону, яка може перешкоджати мирному діалогу. Ще у 13% матеріалів вона постає як отримувач зовнішньої підтримки із боку Заходу. Водночас у 7% статей Україна фігурує об'єктом критики з боку європейських лідерів.

Росія ж найчастіше постає в ролі жертви — у 27% проаналізованих статей її зображують як сторону, що зазнає атак з боку України або економічно страждає внаслідок війни. У 20% статей Росія постає як сторона, що демонструє готовність до перемовин або прагне довгострокових гарантій безпеки. Як активного учасника бойових дій Росію подано у 17% статей — здебільшого у контексті атак на Україну. У 7% статей Росія намагається виправдати свої дії, подаючи війну як вимушену відповідь або заперечуючи свою відповідальність. Ще у 7% статей згадується участь Росії в обміні полоненими.

США найчастіше зображують як посередника у війні або учасника потенційних мирних переговорів. Також США фігурують як союзник України, хоча й не завжди стабільний. В одній статті США подаються як економічний бенефіціар, зокрема у контексті припинення транзиту російського газу. Натомість Європа постає як головний постраждалий цього рішення.

Цікаво, що у більшості статей Xinhua News взагалі не використовувалося жодного позначення війни Росії проти України. Також жодного разу не було вжито слово «війна». Натомість у статтях застосовано маніпулятивні формулювання, які не відображають повною мірою характер російської агресії: «конфлікт» (13%), «українська криза» (10%), «російсько-український конфлікт» (7%) або «українсько-російський конфлікт» (7%), «конфлікт в Україні» (7%) та «українське питання» (3%).

Для опису подій війни часто використовуються емоційно насичені терміни, такі як *атака*, *удар*, *напад*, *наступ*. Також часто згадуються слова, пов'язані з руйнуваннями, такими як *пошкодження*, *знищення та вибухи*. У Xinhua News, як і в американських медіа, часто використовуються терміни, пов'язані з питаннями *безпеки*

та *гарантій*. Зокрема, зустрічаються висловлювання, що стосуються вимог щодо безпеки, як з боку України, так і з боку Росії.

Терміни, пов'язані з *занепокоєнням* та *попередженнями*, часто використовуються в контексті економічних викликів. Наприклад, «Фіцо попередив про значні економічні наслідки», оцінюючи потенційні збитки зупинки транзиту російського газу через Україну. А терміни, пов'язані з *ескалацією* та *напруженням*, часто використовуються в контексті того, що дії України можуть загострювати ситуацію. Наприклад, одна зі статей передає думку Кремля, що постачання західної зброї Україні може «ескалувати конфлікт, перешкоджати мирним зусиллям і втягувати НАТО в пряму участь» (Xinhua, 2025, 5 січня).

Цікаво, що китайські медіа часто вживають слово *значно* у різних контекстах, проте переважно з негативною конотацією. Наприклад, скорочення поставок російського газу може призвести до значно вищих витрат на газ.

3.3. Порівняння медійних стратегій США та Китаю у контексті війни Росії проти України

Порівняння тональності у висвітленні війни в Україні в американських та китайському медіа показує, що нейтральна тональність домінує в обох випадках — 77,5% у Fox News та CNN разом і 70% у Xinhua News. Негативна тональність має майже однакову частку: 22,5% в американських медіа проти 23% у китайському. Позитивна тональність присутня лише у Xinhua News (7%), чого зовсім немає у Fox News та CNN.

У трійку найбільш поширених фреймів в медіа США та Китаю входять політичний, переговорний та військовий фрейми. Проте, у в той час як США політичний фрейм є найбільш домінуючим (77,5% статей), у Xinhua News переважає військовий фрейм (47% статей). Частка переговорного фрейму у китайських новинах

значно менша (23%), порівняно з американськими (55%). Це вказує на те, що в американських медіа більше уваги приділяється політичним і дипломатичним аспектам, тоді як у китайських новинах — військовим діям.

У політичному фреймі американські медіа Fox News і CNN відрізняються своїм політичним спрямуванням. Fox News акцентує на важливій ролі Дональда Трампа у потенційному врегулюванні війни в Україні, тоді як CNN критикує політику Трампа за хаотичність, непослідовність і нереалістичні обіцянки. Обидва джерела відзначають недостатню підтримку з боку європейських країн. Якраз цю суперечність використовує Xinhua News у рамках політичного фрейму, зосереджуючи увагу на розколі та слабкості єдності Заходу у підтримці України.

У межах переговорного фрейму Fox News підтримує позицію Дональда Трампа щодо швидкого досягнення миру, навіть ціною компромісів, розглядаючи при цьому вимоги обох сторін — України та Росії. CNN, навпаки, обережніше оцінює перспективи перемовин, підкреслюючи ненадійність Росії як партнера та акцентуючи на обґрунтованих умовах, які висуває Україна. Водночас Xinhua News зображає Україну як сторону, що перешкоджає переговорному процесу, тоді як Росію — як відкриту до діалогу.

У межах військового фрейму американські медіа послідовно зображують Росію як агресора, що має військову перевагу, але просувається повільно й ціною значних втрат. Україна представлена як сторона, що обороняється в умовах нестачі ресурсів, але демонструє здатність завдавати ударів у відповідь. Джерелами часто виступають західні або українські дані. Натомість Xinhua News подає події на фронті без явного визначення винуватця. Замість чіткого протиставлення агресора і жертви, китайське медіа створює враження симетричного конфлікту, часто посиляючись на російські джерела та надаючи приблизно однакову увагу атакам обох сторін. Такий підхід сприяє формуванню викривленого образу війни.

У межах гуманітарного фрейму всі три медіа — Fox News, CNN і Xinhua News — узгоджено подають Росію як винуватця гуманітарної катастрофи, а Україну — як постраждалу сторону.

В економічному фреймі американські медіа зосереджують увагу переважно на внутрішніх проблемах Росії. Fox News акцентує на потенційному посиленні економічної кризи через політику Трампа. CNN, у свою чергу, намагається розвінчати образ стабільної російської економіки. Натомість Xinhua News фреймує економічні наслідки війни зовсім інакше — як удар по Європі. Основний акцент зроблено на енергетичній кризі в ЄС, викликаній припиненням транзиту російського газу через Україну.

Щодо ролей України та Росії — вони значно відрізняються в медіа США та Китаю. В американських ЗМІ домінує роль України як жертви (47,5% статей). Ця роль зустрічається й у Xinhua News, але значно рідше — лише у 17% статей, і вона подається менш емоційно, здебільшого в контексті пошкодженої інфраструктури. Роль України як учасника війни у китайських медіа є найпоширенішою — 43% статей показують Україну як сторону, яка здійснює атаки на об'єкти Росії. У США ця роль менш вживана (20%) і подається більш стримано — з акцентом на тому, що Україна змушена оборонятися. Хоча, у медіа обох країн фігурує контроверсійне уявлення про Україну як агресора у випадку з Курською областю. У переговорному процесі в обох випадках Україна подається як пасивна сторона або ж як об'єкт домовленостей: в американських ЗМІ — у 25% випадків, у китайських — у 17%. Щодо ролі отримувача допомоги, тут спостерігається схожість: підкреслюється певна залежність України від зовнішньої підтримки Заходу (американські медіа згадують про це у 17,5% статей, Xinhua News — у 13%).

Щодо Росії, в американських медіа вона насамперед зображується як агресор (62,5%). Для порівняння, лише 17% статей Xinhua News наділяють Росію цією роллю. Натомість у Xinhua News домінує роль Росії як жертви — 27% статей подають її як

сторону, що зазнає атак з боку України або економічних наслідків. Така ж частка статей в американських медіа (27,5%) також визнає Росію постраждалою стороною, проте це значно менша частина на тлі домінуючого образу агресора. У контексті переговорного процесу у 25% американських статей Росія постає як формально відкрита до діалогу, хоча водночас проявляє жорсткість у вимогах. У Xinhua News ця тема подається м'якше — 20% статей зображують її як зацікавлену у стабільності та гарантіях безпеки. Окрім того, у 10% статей американських медіа Росія зображена як маніпулятор, а ще у 7,5% — як глобальна загроза. Натомість у 7% китайських статей простежується тенденція до раціоналізації дій Москви.

Водночас ролі США у американських та китайських медіа збігаються. Найчастіше США постають у ролі посередника у війні або союзника України. Водночас в американських ЗМІ присутній елемент самокритики — у 17,5% статей (переважно в CNN) США постають як непередбачуваний гравець, що пов'язано з внутрішньополітичними змінами. У Xinhua News подібна роль згадується лише побіжно — з акцентом на те, що США як союзник України не завжди стабільні.

У термінології щодо війни Росії проти України спостерігається помітна різниця між американськими та китайськими медіа. Американські медіа переважно відкрито називають війну «війною» — у 67,5% статей. Часто також використовується термін «вторгнення», що чітко вказує на агресора — Росію. Хоча іноді з'являються і маніпулятивні терміни, як-от «конфлікт» або «війна в Україні», вони не домінують. У свою чергу, Xinhua News жодного разу не вживає слово «війна» і в більшості статей взагалі не застосовує жодного позначення війни. Натомість у Xinhua News використовуються маніпулятивні терміни, як «криза», «конфлікт» або «українське питання», що дозволяє уникати прямого засудження Росії та розмивати відповідальність за агресію.

ВИСНОВКИ

Для досягнення мети дослідження, що полягає у виявленні особливостей висвітлення війни Росії проти України в медіа США та Китаю, було використано конструктивізм як теоретичну основу. Ця теорія дозволяє проаналізувати вплив національних ідентичностей та політичних інтересів на формування медіа-нарративів. Методологічно дослідження спирається на поєднання контент-аналізу (в інтерпретації Ласвелла, Лернера та Пула), фреймінг-аналізу та дискурс-аналізу (на основі концепції Гі). Такий підхід дав змогу виявити тональність, частоту згадок, контекст вживання, ключові фрейми, ідентичності (ролі) акторів, термінологічний і лексичний вибір.

Медійне висвітлення війни у США та Китаї формується під впливом взаємодії інформаційного середовища та національних інтересів. Американське медійне поле відзначається плюралізмом і політичною поляризацією: CNN надає перевагу ліберальному, більш проукраїнському нарративу, натомість Fox News часто транслює ізоляціоністську риторіку. Попри незалежність медіа, інформаційний дискурс загалом відображає геополітичні пріоритети держави, зокрема прагматичний підхід до участі у зовнішньополітичних конфліктах. Це проявляється у небажанні втягуватися у затяжні війни, які можуть поставити під загрозу безпеку самих США або вимагати надмірних фінансових і військових ресурсів. Саме цим керується Трамп, активно просуваючи ідею якнайшвидшого завершення війни.

Натомість китайське інформаційне середовище функціонує в умовах тотального державного контролю і безпосередньо відображає зовнішньополітичну лінію Комуністичної партії Китаю. Медійна стратегія Китаю спрямована на просування нарративів, які підривають легітимність Заходу, підтримують позиції Росії та відповідають довгостроковим геополітичним амбіціям Пекіна, зокрема у контексті Тайванського питання. Через такі інформаційні практики Китай позиціонує себе як альтернативний центр сили, що виступає проти «західного домінування».

У межах аналізу було виокремлено низку тенденцій у висвітленні війни. Fox News демонструє прагматичний і політизований підхід, у якому роль США та Дональда Трампа подається як центральна у врегулюванні війни. Хоча домінує нейтральна тональність, частина матеріалів містить приховану симпатію до ізоляціоністського підходу США — зокрема через акцент на надмірному тягарі підтримки України, який Вашингтон нібито несе майже одноосібно, тоді як європейські союзники уникають належної відповідальності. Fox News активно використовує політичний та переговорний фрейми, просуваючи наратив про необхідність швидкого завершення війни та пошуків компромісів між Україною та Росією, навіть якщо це означає поступки з боку України. Росія зазвичай постає агресором, а Україна – жертвою. Такий дискурс узгоджується зі стратегічними інтересами США — не втягуватися у політично не вигідні війни, які можуть посилити ризики ескалації з Росією та призвести до перевитрат ресурсів. Водночас з огляду на імідж США як захисника ліберального міжнародного порядку Fox News риторично засуджує агресію Росії проти України.

У матеріалах CNN щодо війни в Україні домінує нейтральна тональність, яка поєднується з чітким політичним фреймом, зокрема у формі критики політики Дональда Трампа — як такого, що симпатизує Путіну та виступає за швидке завершення війни, хоча запропоновані ним підходи часто виглядають нереалістичними. На противагу, у межах переговорного фрейму CNN акцентує на обережній і зваженій позиції адміністрації Байдена, яка, на відміну від Трампа, враховує сталі імперські амбіції Кремля та негативний досвід попередніх мирних домовленостей з Москвою. Також CNN широко застосовує гуманітарний та військовий фрейми, підкреслюючи жорстокість дій Росії та моральне право України на спротив, хоча її становище часто описується як складне, оборонне або навіть відступальне. Знову-таки Росія здебільшого представлена агресором, а Україна – жертвою. Висвітлення війни у CNN тісно пов'язане з утвердженням іміджу США як

провідного актора ліберального міжнародного порядку, адже CNN послідовно обґрунтовує потребу в подальшій підтримці Києва з боку міжнародної спільноти.

У статтях Xinhua News переважає нейтральна тональність без відкритого засудження будь-якої зі сторін. У рамках військового фрейму формується образ «симетричного» протистояння, що дозволяє уникнути чіткої ідентифікації агресора. Політичний фрейм у висвітленні війни зосереджується на критиці Заходу — особливо на його внутрішніх суперечностях та втомі від підтримки України. Росія у висвітленні часто постає як держава, що прагне миру, тоді як Україна — активний гравець, що не лише воює, а й ускладнює мирні процеси. Такий підхід узгоджується з зовнішньополітичними інтересами Китаю: з одного боку, Росія представлена як стратегічний партнер, а з іншого — Пекін уникає відкритої конфронтації з Заходом. Наголошення на роз'єднаності Заходу виконує функцію його інформаційної делегітимізації, що, у свою чергу, посилює імідж Китаю як здатного запропонувати альтернативу чинному ліберальному порядку.

Порівняння медійних стратегій США та Китаю дозволило виявити як спільні риси, так і принципові відмінності. До спільних характеристик належать переважання нейтральної тональності та застосування аналогічних домінантних фреймів — політичного, військового та переговорного. Однак змістове наповнення цих фреймів суттєво різниться, відображаючи відмінні зовнішньополітичні пріоритети обох держав. Американські медіа відкрито називають Росію агресором, тяжіють до чіткого морального розмежування між сторонами і активно використовують терміни «війна» та «вторгнення». Натомість китайське Xinhua News дотримується стратегічно зваженої подачі подій: уникнення засуджень і активне використання евфемізмів на кшталт «криза» чи «українське питання».

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Aaron Hyzen, & Hilde Van den Bulck. (2024). “Putin’s War of Choice”: U.S. Propaganda and the Russia–Ukraine Invasion. *Journalism and Media*, 5(1):233-254. <https://www.mdpi.com/2673-5172/5/1/16>
2. Adler, E. (1997). Seizing the Middle Ground:. *European Journal of International Relations*, 3(3), 319–363. <https://doi.org/10.1177/1354066197003003003>
3. Alexander Hixson. (2022). The Internet’s Cold War: An Analysis of Chinese and US Framing and Agenda-Setting in Online Media [Vytautas magnus university]. <https://portalcris.vdu.lt/server/api/core/bitstreams/3cb5b26d-fe98-4f16-bda7-959732092b9c/content>
4. Barnett, M. (2005). Social constructivism. In *The Globalization of World Politics* (pp. 252–269). Oxford University Press. <https://www.scribd.com/document/475318840/Barnett-M-2005-Social-Constructivism-pdf>
5. Berelson, B. (1952). *Content analysis in communication research*. New York: Hafner.
6. Berger, A. A. (1998). *Media research techniques*. Newbury Park, CA: Sage.
7. Blackwill, R. D., & Fontaine, R. (2024). No Limits? The China-Russia Relationship and U.S. Foreign Policy. Council on Foreign Relations. <https://www.cfr.org/report/no-limits-china-russia-relationship-and-us-foreign-policy#chapter-title-0-6>
8. Campbell, G. (2025). The Trump Administration’s Pursuit of a Sino-Russian Schism. The Foreign Policy Research Institute. <https://www.fpri.org/article/2025/04/the-trump-administrations-pursuit-of-a-sino-russian-schism>
9. Carney, T. F. (1971). Content analysis: A review essay. *Historical Methods Newsletter*, 4(2), 52-61.

10. Censorship Practices of the People's Republic of China. (2024). CIRA. <https://www.uscc.gov/research/censorship-practices-peoples-republic-china>
11. China media guide. (2023, August 22). BBC News. <https://www.bbc.com/news/world-asia-pacific-13017881>
12. Constitution of the People's Republic of China. (1954). https://english.www.gov.cn/archive/lawsregulations/201911/20/content_WS5ed8856ec6d0b3f0e9499913.html
13. Constitution of the United States. (1787). <https://constitution.congress.gov/constitution/>
14. Dijk, T. A. v. (1988). News as discourse. L. Erlbaum Associates.
15. Entman, R. M. (1993). Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51–58. https://www.researchgate.net/publication/209409849_Framing_Toward_Clarification_of_A_Fractured_Paradigm
16. Gamson, W. A., & Modigliani, A. (1989). Media Discourse and Public Opinion on Nuclear Power: A Constructionist Approach. *American Journal of Sociology*, 95(1), 1–37. <http://www.jstor.org/stable/2780405>
17. Gee, J. P. (2010). *An introduction to discourse analysis: theory and method* (3rd ed.). Routledge.
18. Gissona, N. (2023, July 27). Great Firewall. *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/topic/Great-Firewall>
19. Gitlin, T. (2003). *The Whole World Is Watching: Mass Media in the Making and Unmaking of the New Left, With a New Preface* (2nd ed.). University of California Press. https://books.google.com.ua/books?id=00iwHPO73mkC&pg=PR9&hl=uk&source=gbs_selected_pages&cad=1#v=onepage&q&f=false

20. Goffman, E. (1974). *Frame analysis: An essay on the organization of experience*. Harper & Row. https://urup.or.id/wp-content/uploads/2020/07/Erving_Goffman_Bennett_Berger_Frame_Analysis_BookFi.pdf
21. Jiayi Lin. (2022). *Russian-Ukrainian War: A comparative analysis of framing in Los Angeles Times and China Daily* [Radboud University]. <https://theses.uhn.nl/server/api/core/bitstreams/5fe44af7-5110-478a-aec3-08a9df64fd43/content>
22. Kavanagh, J. (2025). *Safeguarding U.S. interests in a Ukraine war settlement*. Defense Priorities. <https://www.defensepriorities.org/explainers/safeguarding-us-interests-in-a-ukraine-war-settlement/>
23. Krippendorff, K. (2004). *Content analysis: An introduction to its methodology* (2nd ed.). Sage.
24. Kryzanek, M. (2024, July 26). *The Role of the Media in American Politics*. Bridgewater State University. <https://www.bridgew.edu/stories/2024/role-media-american-politics>
25. Lasswell, H. D., Lerner, D., & Pool, I. d. S. (1952). *How content analysis works*. In *Comparative study of symbols: An introduction*. (pp. 34–41). Stanford University Press. <https://doi.org/10.1037/14763-004>
26. Neuendorf K. A. *Defining Content Analysis*. (2002). In *The Content Analysis Guidebook* (pp. 1–35). SAGE Publications, Inc. <https://doi.org/10.4135/9781071802878.n1>
27. Oludele Akinloye Akinboade, Yunus Heske, & Victor Sannyboy Molobi. (2023). *Russia-Ukraine War of 2022: A Quantitative Analysis of War reporting framing by American New York Post, China’s Global Times and South African Citizen Newspapers*. *Athens Journal of Mass Media and Communications*, 9(4), 229–248. <https://www.athensjournals.gr/media/2023-04MED.pdf#page=15>

28. Onuf, N. (2015). Constructivism: A User's Manual. In *International Relations in a Constructed World* (pp. 58–78). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315703299-3>
29. Pan, Z., & Kosicki, G. (1993). Framing analysis: An approach to news discourse. *Political Communication*, 10(1), 55–75. https://www.researchgate.net/publication/248988086_Framing_Analysis_An_Approach_to_News_Discourse
30. Phillips, N., & Hardy, C. (2002). *Discourse Analysis: Investigating Processes of Social Construction*. SAGE Publications, Incorporated.
31. Quaye-Foli Kwei. (2022). *A Comparison of Online News Media Framing of the 2022 Russia-Ukraine Conflict in Ukraine, Russia, the U.S. & China*. University of Glasgow, Dublin City University, Charles University. <https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/178330/120427109.pdf?sequence=1>
32. Riffe, D., Lacy, S., Fico, F. G. (1998). *Analyzing media messages: Using quantitative content analysis in research*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlba
33. Roundup: Blinken admits U.S. sent arms to Ukraine ahead of conflict. (2025, January 5). Xinhua. <https://english.news.cn/20250105/ba670a27548c441082b414b66eacf3d1/c.html>
34. Roundup: Ukraine's halt of Russian gas transit tightens EU supplies, fuels U.S. LNG boom. (2025, January 11). Xinhua. <https://english.news.cn/20250111/3fccccca3904e4795b916fb4004c74eb0/c.html>
35. Rubio, M. (2025, January 22). *Priorities and Mission of the Second Trump Administration's Department of State* [Press release]. U.S. Department of State. <https://www.state.gov/priorities-and-mission-of-the-second-trump-administrations-department-of-state/>

36. Sabanadze, N., Vasselier, A., & Wiegand, G. (2024). China-Russia alignment: a threat to Europe's security. MERICS, Chatham House and GMF. <https://merics.org/en/report/china-russia-alignment-threat-europes-security>
37. Stein, A. (2025). The Future of the US in Europe: A Proposal. The Foreign Policy Research Institute. <https://www.fpri.org/article/2025/02/the-future-of-the-us-in-europe-a-proposal/>
38. Stone, P. J., Dunphy, D. C., Smith, M. S., Ogilvie, D. M. (1966). The general inquirer: A computer approach to content analysis. Cambridge: MIT Press.
39. Taylor, S. (2013). What Is Discourse Analysis? Bloomsbury Publishing Plc.
40. Top 50 news websites in the US: The Atlantic saw 40% rise in visits amid group chat scoop. (2025, April 10). Press Gazette. https://pressgazette.co.uk/media-audience-and-business-data/media_metrics/most-popular-websites-news-us-monthly-3/
41. Walsh, N. P. (2025, January 24). Trump's policy on Ukrainian war may lack focus, but it's an unexpected priority. CNN. <https://edition.cnn.com/2025/01/24/europe/trumps-policy-ukrainian-war-unexpected-priority-intl/index.html>
42. Weber, R. P. (1990). Basic content analysis (2nd ed.). Newbury Park, CA: Sage.
43. Wendt, A. (1992). Anarchy is what States Make of it: The Social Construction of Power Politics. *International Organization*, 46(2), 391–425. <http://www.jstor.org/stable/2706858>
44. Wenting Sun. (2022). Division of Chinese opinion on Russia-Ukraine War: Analyzing Key Actors' Strategic Framing on Weibo. *European Journal of Law and Political Science*. <https://www.ej-politics.org/index.php/politics/article/view/45>
45. What We Do. Federal Communications Commission. <https://www.fcc.gov/about-fcc/what-we-do>

46. Wilkinson, J. S., & Grant, A. E. (2020). Comparing Chinese and American Media Systems Journalism, Technology, and Change. *Socioanthropic Studies*, 1, 1–15. https://romanpub.com/resources/Socio%20v1-1-Jeffrey_S_Wilkinson.pdf
47. Wolf, R. (2025, January 26). Ukrainian human rights lawyer, Nobel Prize winner urges Trump to show strength and end the war. Fox News. <https://www.foxnews.com/world/ukrainian-human-rights-lawyer-nobel-prize-winner-urges-trump-show-strength-end-war>
48. Xinyue Wang. (2022). Comparative Media Framing and Agenda Setting: Analyzing Chinese and U.S. Coverage of the Bucha Incident in the Russia-Ukraine War [Macau University of Science and Technology]. <https://www.ewadirect.com/proceedings/Inep/article/view/7513>
49. Zhang, Y. (2024, December 18). FM sets out foreign policy priorities. China Daily. <https://www.chinadaily.com.cn/a/202412/18/WS6762047fa310f1265a1d374e.html>
50. Zhao, D. (2023). New Media Development Between China and the United States. Atlantis Press, 177–184. <https://www.atlantis-press.com/proceedings/icela-22/125984693#C1>
51. Дем'янчук, О., & Рошук, К. (2024). Фрейм як засіб формування у змі негативної суспільної думки про політика. *Empirio*, 1(2), 3–13. <https://doi.org/10.18523/3041-1718.2024.1.2.3-13>

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційної роботи

Тема: Висвітлення війни Росії проти України в провідних медіа США і Китаю у 2025 році

Студент: Невмержицька Юлія Олександрівна

Рік навчання, факультет: 4 р.н., факультет соціальних наук і соціальних технологій

Науковий керівник: кандидат філософських наук, доцент кафедри міжнародних відносин Соловей Галина Сергіївна

Рецензент _____

(вчений ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

Захищена “ ____ ” _____ 2025 р.

Короткий зміст роботи

Кваліфікаційна робота присвячена аналізу медійного висвітлення війни Росії проти України у США та Китаї. Дослідження має на меті виявити особливості інформаційної подачі подій війни у провідних американських (Fox News, CNN) та китайських (Xinhua News) ЗМІ. У роботі використано методи контент-аналізу, фреймінгу та дискурс-аналізу для дослідження як кількісних, так і якісних параметрів — зокрема тональності, термінології, лексичних засобів, фреймів, контексту вживання та приписуваних ролей (ідентичностей) основним акторам. Особливу увагу приділено політичним інтересам, що визначають медійну стратегію держав. Американські медіа, функціонуючи у плюралістичній медіасистемі, відображають прагнення зберегти міжнародний імідж і уникнути ескалації з Росією. Натомість китайські державні ЗМІ, діючи в умовах централізованого контролю, просувають наративи багатопольярного світового порядку. Результати дослідження вказують на те, що відмінності у висвітленні війни зумовлені зовнішньополітичними пріоритетами США та Китаю.

Ключові слова: війна Росії проти України, США, Китай, медійне висвітлення, геополітика

Short summary

This qualification thesis is dedicated to the analysis of media coverage of Russia's war against Ukraine in the United States and China. The research aims to identify the specific features of how leading American (Fox News, CNN) and Chinese (Xinhua News) media present the events of the war. The study employs methods of content analysis, framing, and discourse analysis to examine both quantitative and qualitative parameters — including sentiment, terminology, lexical choices, frames, contextual usage, and the roles (identities) assigned to the main actors. Particular attention is paid to the political interests that shape the media strategies of the countries. American media, operating within a pluralistic media system, reflect a desire to preserve international image and avoid escalation with Russia. In contrast, Chinese state-controlled media promote narratives of a multipolar world order. The findings indicate that the differences in war coverage are shaped by the foreign policy priorities of the United States and China.

Keywords: Russia's war against Ukraine, USA, China, media coverage, geopolitics